BÜTÜN YÖNLERİYLE YASAYANLAR ANLATIYOR **12 MART** 3. BÖLÜM

ÇAYANLARIN İLK BANKA SOYGUNU

8. Sayfamızda

Aydınlık

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ Kuruluş yılı: 1921

CUMA 9 Mayıs 1980 10 LİRA

Kayseri Emniyetinde işkenceyi ÜYD'li komandolar yapıyor

AP'nin partizanlık belgeleri konusunda görüşlerini açıkladı:

Üstündağ: «Düşman bile bu kadar gaddar olamaz»

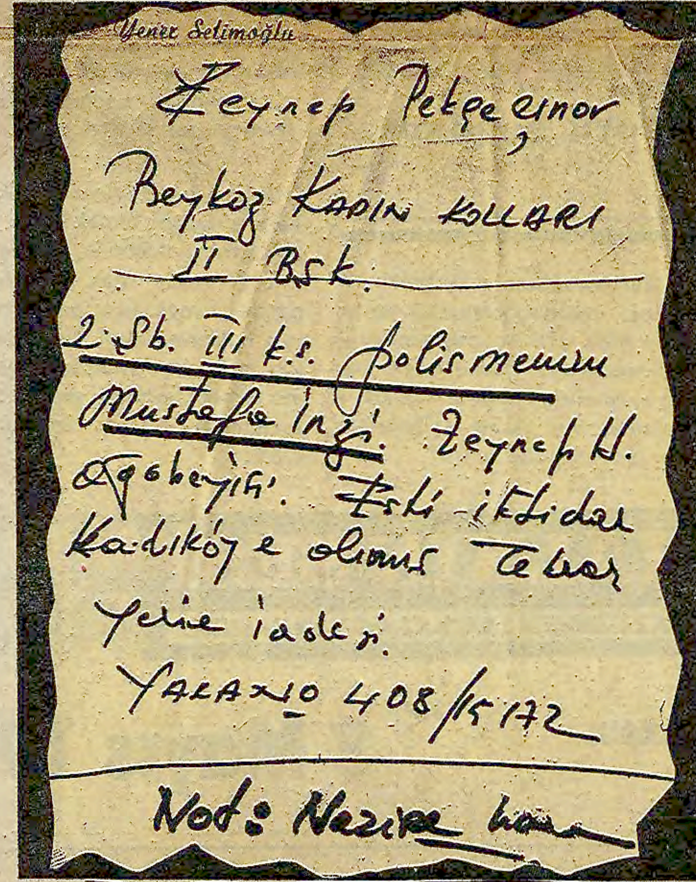
CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, gazetemizde yayınlanan AP'nin partizanlık belgeleri konusundaki görüşünü açıklarken sürgün ve kıyımlara karşı çıktı ve "Düşman bile bu kadar gaddar olamaz" dedi.

Yayınımızın çok önemli bir görevi yerine getirdiğini söyleyen CHP Genel Sekreteri "İşçi ve memur kıyımı görülmedik boyutlarda yürütülüyor. İnsanlık dışı yöntemlerle kıyım sürdürülüyor. İnsanlar kurtarılmış bölgelere gönderiliyor. O bölgelere gidenlerin öldürülecekleri söyleniyor. Düşman bile bu kadar gaddar olamaz" dedi.

Bu konuda partilerinin bir girişimi olup olmayacağı konusundaki bir sorumuza da Üstündağ, hükümete sürekli başvuruda bulunduklarını, ilgili bakanlıklara devamlı yazı gönderdiklerini ifade etti.

"Biz göreve layık olanları öneriyoruz" diyen AP yöneticileri buna ne cevap verecek?

Adam kayırmada akrabalar ön sırada

Yener Selimoğlu

Zeynep Pekçeçınar
Beykoz Kadın Kolları
II Bşk.
2. Şb. III. k. polis memuru
Mustafa İnzi Zeynep H.
ağabeyisi. Eski iktidar
Kadıköy'e almış tekrar
yerine iadesi
Yaka No 408/15172
Not: Nazire hanım

Belge: 13 Yener Selimoğlu'nun akrabalık ilişkilerine dayanan adam kayırma belgesi

İstanbul İl İdare Kurulu üyelerinden Yener Selimoğlu, kendi bloknotuna yazdığı yazısında, AP Beykoz Kadın Kolları 2. Başkanı Zeynep Pekçeçınar'ın ağabeyi olan polis memuru Mustafa İnzi'nin Kadıköy'den 2. Şube 3. Kısımda görevlendirilmesini istiyor. Notta, "Eski iktidar Kadıköy'e almış, tekrar yerine iadesi" denilip, 408/15172 yaka numarası verilerek, "Not: Nazire Hanım" deniliyor.

Devlet memurlarının tayinlerinde, yönetici ya da delegeler kefil olarak gösteriliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

AP İl ve İlçe İdare Kurulu Üyeleri, devlet kurumları içindeki akraba, eş, dost ve tanıdıklarının istedikleri yerlere ve görevlere atanmalarını sağlıyor.

Daha önceki yayınladığımız belgelerde AP'nin İstanbul İl İdare Kurulu üyelerinden Tuncer Arabul'un, devlet memurlarının ve özellikle Emniyet Teşkilatı içindeki polislerin tayin listelerini bizzat hazırladığı açığa çıkmıştı.

AP'nin İl ve İlçe İdare Kurulu üyelerinin sadece AP'nin görüşlerini taşıyanları göreve getirme işlemi ile uğraşmıyor, aynı zamanda, akrabalarını eş, dost ve yakınlarını da istedikleri yerlere ve görevlere getiriyorlar. Akrabalarının istedikleri göreve getirilmesinde, o görevin gerektirdiği bilgi, tecrübe vb. gibi meseleler göz önüne alınmıyor.

AP İstanbul İl İdare Kurulu üyesi Yener Selimoğlu, polis memuru Mustafa İnzi'nin Kadıköy'den 2. Şubeye alınması için yazdığı notta, AP Beykoz Kadın Kolları 2. Başkanı Zeynep Pekçeçınar'ın ağabeyi olduğunu vurguluyor. Bir başka başkomiser Aziz Tektar'ın Üsküdar'dan 2. Şubeye gelmek isteğinin belirtildiği belgede, Kartal İlçe İdare Kurulu üyesi Erdoğan Doğru'nun akrabası olduğu altı çizilerek belirtiliyor.

AP İstanbul İl Sekreteri Orhan Keçeli:

«BELGELER DOĞRUDUR»

İSTANBUL (ÖZEL)

AP İstanbul İl Sekreteri Orhan Keçeli, AP'nin partizanlığı konusunda yayınladığımız belgelerle ilgili olarak, "Belgeler doğrudur, bu parti içi yazışmalardır. Belgeleri yayınlamanızdan alınmıyoruz" dedi.

Orhan Keçeli, kendisiyle AP İl Binasında görüşen muhabirimize, çeşitli konularda parti içi yazışmalarda bulunmalarının gayet normal olduğunu belirterek, "Biz: kanunlara göre faaliyet gösteren bir partiyiz. Tayin ve terfilerle ilgili İçişleri Bakanlığına veya başka bakanlıklara baskı yapmamız sözkonusu değildir. Yayınladığınız belgeler doğrudur. Ancak bunlar parti için yazışmalardır. Hükümetleri partiler çıkartır ve vatandaşların istedikleri doğrultuda hareket etmek zorundadırlar. Cenaze töreninde sol elini kaldıran polise elbette müsaade etmeyeceğiz." dedi.

Orhan Keçeli, yapılan kıyımların yeterli olmadığını da söyleyerek, "Hükümetten şikayetçiyiz. Partimizin hükümeti hesap soracağız dedi sormadı." dedi.

Arabul'u yakalayan Menteşeoğlu: "Parti yöneticilerine sorun, ben konuşmak istemiyorum"

ANKARA (ÖZEL)

DEVRİMCİ öğrenci Battal Mehmetoğlu'nun öldürülmesinde katil zanlısı olarak silahla yakalanan ve halen AP İstanbul İl İdare Kurulu Üyesi olan Tuncer Arabul hakkında, zamanın İçişleri Bakanı Hasan Menteşeoğlu "parti yöneticilerine sorun

(Devamı Sa. 6 Sü. 5)

Aziz Tektar
Baş Komiser
Yaka: 242 / sicil: 14288
2. Şb. de eski görevine gelmek
istiyor.
Üsküdar'da gece ekip şefi
(Erdoğan Doğrulunun Akrabası
(Kartal İlçe İd. Kurul üyesi)

Belge No: 14 Başkomiser Aziz Tektar'ın isteği

242/14288 yaka sicil No.lu Başkomiser Aziz Tektar, Kartal İlçe İdare Kurulu üyesi Erdoğan Doğrulu'nun akrabasıdır. Üsküdar'da gece ekip şefliği görevini yürüten başkomiser, 2. Şubedeki görevine gelmek istediğini belirtiyor.

CHP İl Başkanını hedef gösteren Kayseri Valisidir

- Bir eve yapılan baskında saldırganlar silahı bırakıp kaçtı. Silah Kayseri Emniyet Müdürlüğüne ait.
- Polis saldırılarının başını "Baba", "Papaz" lakabıyla tanınan polisler ve Pol-Bir Ankara eski başkanlarından Niyazi Yılmaz çekiyor.

KAYSERİ (ÖZEL)

KAYSERİ'de öldürülen CHP İl Başkanı Mustafa Kulkuloğlu ile ilgili bir basın toplantısı düzenleyen CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ "İl Başkanımızı Vali Babür Ünsal hedef gösterdi" dedi. Vali Babür Ünsal'ın göreve başlamasından bu yana halka bazı emniyet yetkililerince yapılan baskılar sürüyor. Bir süre önce gözaltına alınan TİKP ve DLB yöneticilerine Kayseri Emniyetinde ÜYD'li komandolarca işkence yapıldı.

ÜSTÜNDAĞ'IN BASIN TOPLANTISI

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, öldürülen CHP Kayseri

(Devamı Sa. 6 Sü. 1)

Kayseri'de incelemelerde bulunan TİKP Başkanlık Kurulu üyesi Hasan Yalçın:

«Kayseri Valisi, derhal görevinden alınmalıdır!»

- TİKP Başkanlık Kurulu Üyesi Çamkıran da yaptığı açıklamada Vali Babür Ünsal'ın Kayseri'deki komando terörünü desteklediğini ve katillere cesaret verdiğini söyledi.

KAYSERİ (ÖZEL)

İNCELEMELERDE bulunmak üzere Kayseri'de bulunan Türkiye İşçi Köylü Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Hasan Yalçın, CHP Kayseri İl Başkanının katli üzerine yaptığı

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

«Tito'nun gözleri arkada kalmayacak»

- Kolisevski: "Tito'nun devrimlerini saptırmak isteyenlere sonuna kadar karşı koyacağız"

BELGRAD (AJANSLAR)

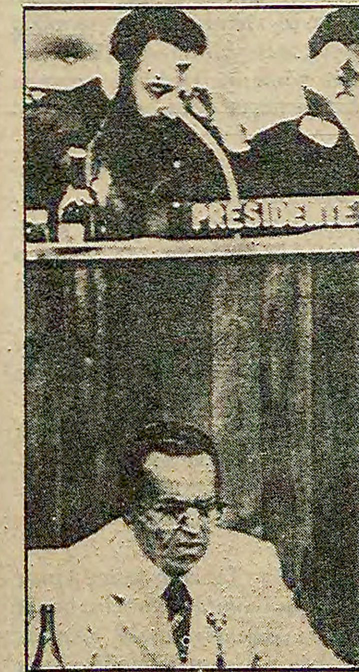
YUGOSLAVYA Devlet Başkanı Mareşal Josip Broz Tito, başkent Belgrad'da yapılan büyük bir törenle toprağa verildi.

Törene Yugoslav Parti ve devlet yetkilileri, federal ve özerk cumhuriyetlerin temsilcileri, işçi, kadın, gençlik, köylü ve meslek kuruluşları temsilcileri, yabancı ülkelerin yüksek seviyedeki temsilcileri, kurtuluş örgütleri temsilcileri ve parti temsilcileri katıldı.

Törende 130 ülkeyi temsil eden 4 kral, 31 cumharbaşkanı, 25 başbakan, çok sayıda dış-

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

Tito'nun hayatından dönemler

Tito 6. Bloksuzlar Zirvesinde hegemonyacılığa dikkat çeken konuşmasını yapıyor. Başkanlık kolduğundaki Castro dinliyor.

Tito: Bloksuzluğun yılmaz savunucusu

YUGOSLAVYA halkının Nazilerden kurtuluşuna önderlik eden Mareşal Tito, bu kez ülkenin yeniden inşası çabalarının başına geçti.

Bu arada Tito uluslararası alanda da adını duyurmaya başladı. Tito, Stalin'le anlaşmazlığa düşünce Yugoslavya 1948'de Komünist Enternasyonalden çıkarıldı. Bunun üzerine Yugoslavya o zamanki sosyalist kamptan ayrı bir siyaset izlemeye başladı. Şubat 1953'de Yunanistan-Türkiye ve Yugoslavya arasında Balkan Paktı imzalandı. Ancak Türkiye ve Yunanistan'ın NATO'ya girmeleriyle Pakt bir faaliyet gösteremedi.

Öte yandan 1955'de yapılan Afrika-Asya (Bandug) Konferansı dünyada yeni bir gücün doğuşunu belirliyordu. Tito bu hareketin öncülerinden Mısır Devlet Başkanı Nasır ve Hindistan Başbakanı Nehru ile yakın ilişkiye geçti. Bu ilişki sonucu 1961 yılında Belgrad'da ilk Bloksuzlar Konferansı toplandı.

Tito temellerini attığı bloksuzluk hareketinde hayatının sonuna kadar önder bir rol oynadı. 1979 Eylülünde Küba'nın başkenti Havana'da yapılan 6. Bloksuzlar Konferansında Castro'nun bloksuzluk hareketini Moskova'nın dümen suyuna sokma çabalarına karşı kesin bir tutum alması Tito'nun saygınlığını daha da artırdı. Tito bu zirvede yaptığı konuşmada "yabancı müdahaleyi" ve "her türlü siyasi ve ekonomik hegemonya"yı mahkum ediyor, böylece "Sovyetler Birliği'ni dost" ilan eden Castro'ya cevap veriyordu.

Hayatı boyunca ülkesinde çeşitli milliyetlerin birliğinin sağlanması ve dünya barışının korunması için mücadele eden Tito, bu niteliklerivle tarihin en değerli sayfalarındaki verini almıştır.

Çanlar kimin için çalıyor?

Demirel hükümetinin manzara-i umumiyesi şu sıralar iyice netleşmeye başladı. Demirel ekonomik bunalımın bütün yükünü emekçi kitlelerinin sırtına yıkmaya karar vermiştir. Emekçi kitlelerinden bu ağır yük nedeniyle doğan ve doğacak tepkileri ise baskı önlemleriyle etkisiz hale getirmeyi amaçlamaktadır. Anayasayı değiştirmeye çabalaması, 1 Mayıs'ta halka karşı büyük bir gövde gösterisine girişilmesi ve son günlerde yoğunlaşan devlet terörünü bu açıdan ele almak gerekir.

Demirel'in halka karşı giriştiği mücadele kimlerle hangi güçlerle işbirliği yaptığı da artık iyice netleşmektedir. 1 Mayıs'ı emekçi kitlelerine zehir eden Demirel öte yandan ırkçıların 3 Mayıs bayramını saygı ve coşkuyla karşılamıştır. O kadar ki faşistlerin 3 Mayıs gösterisine hükümet yakından ilgi göstermiştir. Demirel bu tutumu ile "Komünizme karşı faşizm" oyununun baş oyuncularından birisi olmayı memnuniyetle kabul ettiğini ortaya koymuştur. Demirel'in bugünkü siyasi konumu Türkeş-Bayar ikilisinin başını çektiği ırkçı faşist hareketin yanıbaşıdır.

Ben geçenlerde bir yazımda Demirel'in "tarihin minderine son zarları salladığı"nı söylemiştim. Benim bu değerlendirmem "çok katı" bulunduydu. Bazı arkadaşlar bu değerlendirmenin parlamentoculuğu da kapsayan bazı çağrışımlar yarattığını söylediler ve beni eleştirdiler. Oysa ben Demirel ve partisini eleştirirken, onların parlamentoculuğun tam karşısına düşen bir yola kaymaya başladıklarını dile getirmek istemiştim. Hayır, Türkiye'de eskiyen "ahır"laşan parlamento değildir. Ülkemizdeki yeni siyasi oluşum, AP gibi seçim partilerinin oldukça hızlı bir şekilde bindikleri dalı kesmeye yönelik bir açmaz içine girmeleridir. Demirel ve partisi bu anlamda tarihin minderine son zarlarını sallamaktadırlar.

Ben kendi adıma AP içinde Demirel'in bu hatalı politikasına tavır alacak unsurların varolduğuna inanıyorum. Demirel'in gidişi, hükümet gücünü kullanma sistematiği, parlamenter rejime karşı olanların işine gelmektedir. Üstelik parlamenter rejime düşman olan güçler sadece Türkeş'ler değildir, aynı zamanda ülkemize yönelik çok karanlık emelleri olan Moskova'nın güdümlediği güçler de parlamentoculuğun karşısındadır bugün...

Şu söylenebilir: Demirel, mevcut tutumu ile;

1—Parlamenter sisteme karşı ırkçıların-faşistlerin safında yer almaktadır, ki bu AP'yi de bir seçim partisi olarak ateşe atan bir tutumdur.

2—Irkçılarla işbirliği sonucu parlamenter sistemin karşısında yer alması Türkiye'yi yutmak için fırsat kollayan Brejnev'lere de hizmet anlamına gelmektedir.

İşte bu gerçekler karşısında AP içindeki iyiniyetli unsurların yeni bir durum değerlendirmesi yapacaklarına inanıyorum ben.

Tabii şu da var: Türkiye'nin geleceği Demirellerin, Türkeşlerin iki dudağı arasında değildir. Beride kitleler vardır, halk vardır... Türkiye'nin geleceğini halk kitleleri tayin edecektir. Biz halkın mücadele ruhuna inanıyoruz. Yani Demirellerin, Türkeşlerin zannettiği gibi çanlar demokratik hak ve özgürlükler için çalmıyor gerçekte, çanlar Demirellerin ve Türkeşlerin yüreklerindeki baskı rejimi için çalıyor!

düşünce dünyası

ÖZGÜRLÜĞÜN PORTRESİ GERÇEKTİR

Halil Payza

ÖZGÜRLÜK ve mutluluk adına ne yapılmışsa gerçeğe sığınılarak yapıldı.

"İnsanlığı savaşlara sürükleyen ne kadar kanlı girişim varsa ardında gerçek kelimesi bayraktı.

"Sinsice çevrilen dolapların, kahrolası hainliklerin hepsi bu gerçek kelimesiyle boyanmaya çalışıldı.

"Bir lokma ekmeği bulamayanlarla, altın tastan su içenler. . .İkisi de bu büyülü kelimeyi kalkan yaptılar.

"Düşünceleri uğrunda can verenlerle, baş eğenler. . . Gerçek kelimesi adına saygıyla şapka çıkardılar."

Yukarıdaki sözcükler benim değil. Fransız romancısı Emile Zola'ya ait. Demek gerçek sözcüğü, sakız gibi bir şey. Dileyen onu iyi ya da kötü erekleri yolunda, kullanmaları gerektiği gibi değil, kullanmak istedikleri biçimde kullandılar. Çıkarcı çevreler, çıkarcı gruplar, maceracılar ve sömürücüler gerçek sözcüğünü orta malı vesikalılar gibi kullandılar. Bunu alkışlayanlar, bunu eleştirenler oldu. Kiminden söz edilirken dişler gıcırdadı, kimisi dilden dile, günden güne ölümsüzleştirildi.

Yönetim denildiği an, kelimenin gerçek anlamıyla insanın mutluluğunu erekleyen, bunu gerçekleştiren ve gerçek sözcüğünü gerçek anlamıyla değerlendiren bir düzen kavramı geliyor usumuza. Bu sanırım İsviçre medeni yasalarıyla evlenmek, faşist İtalyan yasalarıyla tutsak evlerini doldurmak demek değildir.

Sorun şu:

Demirel hükümeti, yeni ekonomik önlemlerini açıkladı. Yüzde bilmem kaçlık bir devalüasyon yine işçinin, memurun, köylünün, emeklinin, dar ve sabit gelirlinin sırtına bindi. Kambur üstüne kambur.

Eski dönemlerden beri, yazılı edebiyatın ilk örneklerinin verildiği dönemden bu yana süregelen ve kısır döngüler içerisinde söylenegelmiş bir sav söz dolanıyor dilime. Bu "Tok açın halinden anlamaz" olarak yorumlanabilir. Güncelliğini yitirmemiş,yitirmesi de hemen hemen olanaksız gibi görülen —Kaldı ki olanaksızlık yoktur. Olanakların başkalarınca engellenmesi vardır.— Bu sav sözü şöyle yeniden yakışıklılandıralım dilerseniz: "Aç ne yemez, tok ne demez!"

Günümüzün sosyal, ekonomik ve ideolojik gerçekleri hâlâ Milattan öncenin çıkarcı, tekbenci düşünce sistemi ile mutluluğu piyangodan ya da gazetelerin verdiği kuponlardan çıkarma çabası içerisinde olanlar var. . .

Gerçek kupondur diyorlar. Gerçek ekmektir. Gerçek piyangodur diye sunuyorlar. Gerçek emektir. Gerçek ciklettir, meşrubattır diyorlar. Gerçek özgürlüktür, bağımsızlıktır.

Günümüz demokrasi anlayışı — Kaldı ki demokrasi anlayışı denildiğinde gerçek halk demokrasisi değil, burjuva demokrasisini düşünelim. Oyledir-memuru, işçiyi, emekliyi, köylüyü dar ve sabit gelirliyi eli kolu bağlı ekonomik ve zincirli köleler biçimine dönüştürmüştür.

Çarpık kapitalizmin doğurduğu, çarpık burjuvazi anlayışı kapitalizmin kanlı oyunlarıyla gittikçe güçlenerek, baskı ve terörizmini şu günler yeniden artırmış, hayat pahalılığı, ekonomik (darboğazlar sosyal dengesizlikler gündelik problemlerini çözmekte güçlük çeken dar ve sabit gelirliler grubunu yok etme uğraşısına girmişlerdir.

"Kanun diye diye kanunu tepelediniz" diyen Tevfik Fikret'i bir kez anımsamamak büyük haksızlık olur kanısındayım. Nedense memur ve kamu görevlileri sendika kurma hakkından yoksun bırakılmış, bazı gruplara tanınan yasal haklar, üvey evlat gibi nitelendirilen memur ve kamu görevlilerinden soyutlanmışlardır.

Durumun hoşnutsuzluğundan yakınan emekliler, memurlar ve dar-sabit gelirliler başlarına bir iş gelir ya da bir başka yere sürülür, o da olmazsa tekme yiyerek atılma korkusu içerisinde kabuklarına sinmişler, memur dernekleri ve emekli sandıkları da bu baştan bozuk düzen içinde yozlaşarak soylu kavramlarını yitirmişler, bazılarıysa salt gazetelere demeç vermeyi kendilerine tüzük edinmişlerdir.

Şimdi, olgulara gerçekçi bir gözle yeniden bakalım: Memur ve emekliler grubu, yoksulluğun, olanaksızlığın pençesi ve demir ökçesi altında ezilip, ekonomik gereksinmelerini giderebilmek için ellerinde bulunan üç ay, hatta daha uzunca bir süre sonra tahsil edilecek çeklerini, çeklerin süresinden önce kırdırmak zorunda kalmıştır. Canı isteyenin dilediği an zam yapma eğilimi sonucu katsayılar, dik ya da yan dereceler de havayla civa, bir kandırmaca olmaktan öteye gidememiştir.

İşin ilgi çekici yönü, bu ekonomik olanaksızlıklardan etkilenenlerin, yüzyıllar öncesinden beri hep dar ve sabit gelirli gruplar olmasıdır. Fiyat artışları, devalüasyon-enflasyon sarmalı büyük burjuva, kapitalist kesimini hiç sarsmamıştır. Sarsmak ne kelime, zengini daha zengin, yoksulu leş gibi yoksul yapmıştır. Ekonomik olanaksızlıklar, insanı insan olmaktan çıkartmayı mı ereklemektedir? Sorun nedir? Bir ekmeğin yüz ya da bin lira olup, ölenlerle kalanların belli olması mı?

Sosyo-ekonomik sorunlar arasında kişiliksizleşen (buna kişiliksizleşen değil de, kişiliksizleştirilmek istenilen diyelim) insan, bunalımlardan, bir başka bunalımın kollarına itilmektedir.

Devlet, sosyal ve ekonomik yasama yetkileri, kamu yatırımları ve hükümetin özel sanayiye buyrukları, maliye ve kredi politikası, faiz oranlarını tanımlamasıyla, binbir çeşit yoldan ekonominin gidişine müdahalede bulunur. Bunu vatandaşların çoğunluğunun kendisine emanet ettikleri yetkiler ve kamu çıkarı adına yapar. Öyleyse yurttaşlar, refah seviyesinden, mesken, eğitim ve sağlık donatımındaki eksikliklerden kültür ve eğlence eylemlerinin yetersizliğinden nasıl yakınabilirler? Şikayetçi egemen halk, aldatıldığı hissine kapılır. Kimin tarafından? Seçtikleri insanlar, yönetim, "rejim" tarafından. (x)

Demek ki, umutların umutsuzluğa dönüşmesi, yanlışlıklar yüzünden olmaktadır. Umutların umutsuzluk olmaması, demokratik düzen içerisinde bireysel politikadan uzaklaşılarak, toplumsal politikanın kökleşmesiyle ilgilidir.

Ne yaptığımızı ve ne yapmamız gerektiğini bilelim.

Olanaksız diye bir şey yoktur.

Başarı başarmak isteyenlerindir.

KAYNAK

(x) Demokrasilerin intiharı. Claude Julien./Milliyet Yayınları

OLAYLAR/SORUNLAR/GÖRÜŞLER

TÜRK-İŞ DÖNÜM NOKTASINDADIR

Seyit Soydan

BÖLGEMİZDE gittikçe artan Rusya tehdidi ve anarşi milli birlik ihtiyacını güçlendirmektedir. Milli birliğin temelini işçi ve köylüler, ezilen halk oluşturacaktır. Hükümetin bunalımın yükünü işçi sınıfına ödetmeye çalışan girişimleri, zamlar, halka hayatı yaşanmaz hale getirtmiştir. Hükümetin TİSK'in her önerisini yasa tasarısı yapan işçi düşmanı bir politika izlemesi ve varolan hakları gaspetmeye çalışması da işçi sınıfını büyük zorluklar ve sorunlarla karşı karşıya getirmektedir.

Bu tutumun ülke ve halk düşmanlarına hizmet ettiği Rusya'nın beşinci kolu sahte TKP'nin DİSK'e onaylattığı 'genel grev' kararıyla da görülmüştür. Bugün genel grev macerasının büyük ölçüde fos çıkması ve zevahiri kurtarma girişimleri sahte TKP ve DİSK'in politik iflasını göstermektedir.

Abdullah Baştürk'ün Rusya hesabına bölgedeki dengeyi değiştirmeye çalıştıklarını açıklaması tabandaki güvensizliği artırmıştır. Tariş olayları işçi sınıfına yönelen saldırıları istismar edenlerin işçi haklarını savunmaktan ne kadar uzak olduklarını açıkça göstermiştir. DİSK'in içine düştüğü çıkmaz işçi sınıfının değil, 'Rusya hesabına' çalışanların çıkmazıdır.

Bugün kitle mücadelesi durgun olmakla birlikte işçi sınıfı mücadele etmek istemektedir.

Bugün işçiler hükümetin baskılarına karşı dirayetli, işçi haklarından taviz vermeyen bir sendikal önderlik arayışı içerisindedir.

İşte böylesine tarihi bir ortamda Türk-İş'e büyük görevler düşmektedir.

Türk-İş bir dönüm noktasındadır. Önünde iki yol vardır:

Birinci yol: Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da 'gürleyip gürleyip yağmamak'tır. Hükümetin işçi sınıfına karşı yönelttiği saldırılar, sendikal hakları gasbetme çabalarına karşın sessiz kalmak ya da aktif direnme politikası izlememektir. Kendi içindeki TKP ve MHP'li bölücülere karşı kesin tavır almamaktır. Sendikalardaki bazı antidemokratik uygulamalara ses çıkarmamaktır.

İkinci yol: Tabanın sesine kulak vermek, işçi sınıfına yönelik bütün saldırılara gereken cevabı vermek, işçi haklarının gaspedilmesine karşı aktif bir tutum almak ve direnme çizgisi izlemektir. Tabanla birleşmenin yolu bölücülere ve özgürlük düşmanlarına karşı kesin tavır alarak demokrasi ortamını geliştirmektir.

Birinci yolun izlenmesini sahte TKP ve MHP gibi işçi düşmanı güçler istemektedir. Çünkü böyle bir yolun izlenmesi onların Türk-İş'i parçalamak için arayıp da bulamadıkları bir fırsat olacaktır.

Türk-İş'in birinci yolu izlemesi onu uzun vadede parçalanmaya, işçi sınıfından kopmaya ve güdükleşmeye götürecektir.

İkinci yolun izlenmesi ise başta Türk-İş tabanı olmak üzere tüm işçi sınıfının talebidir. Yurtsever bir niteliğe sahip olan Türk-İş'in tabanda demokrasiyi geliştirmesi ve işçi haklarına aktif bir tutumla sahip çıkması, bölücülere vurulacak en büyük darbe ve sınıfın birliğini sağlamada önemli bir adım olacaktır.

"Hesap adamı"nın hesabı?

Komşumuz Yunanistan üçüncü turda yeni Cumhurbaşkanını seçti, görüyorsunuz.

Oysa biz, altmış küsur turdur dönüyoruz ve bir türlü yeni Cumhurbaşkanını seçip, Çankaya'ya gönderemiyoruz.

Niçin?

Başbakanımız, yeni Cumhurbaşkanının seçilmesini istemiyor da onun için...

Nasıl olsa Başbakan Demirel'in has adamı İ.S. Çağlayangil, Cumhurbaşkanlığı koltuğunda —vekaleten de olsa— oturuyor.

AP azınlık hükümetinin kararnamelerini gözü kapalı imzalıyor.

Beri yandan Cumhurbaşkanı seçimi sonuçlanmadıkça, Meclis normal çalışmasına başlayamıyor, başlayamayınca da hükümet üzerindeki denetim görevini yapamıyor.

Üstelik haziranda beş kontenjan senatörünün görev süresi doluyor.

İ.S. Çağlayangil de, görev süresi dolan beş kontenjan senatörünün yerine AP'li beş kontenjan senatörünü atamaya hazırlanıyor.

Oh ne ala...

Cumhurbaşkanlığı seçiminin uzaması Demirel'in böylesine işine yarıyor ya, artık umurunda mı dünya?

. . . .

Demirel bal gibi bilmektedir ki, Cumhurbaşkanının seçilebilmesi için AP ile CHP'nin işbirliği yapması gerekmektedir.

Ne var ki, Demirel, Ecevit'in aylardır yaptığı işbirliği çağrılarını elinin tersiyle itmektedir.

Böyle olunca da turlar uzayıp gitmektedir.

Turların uzamasının suçunu da, Demirel, Meclis aritmetiğine yüklemektedir.

Efendim bu Meclis bugünkü millet iradesini temsil etmemekteymiş...

Onun için bugünkü Meclis aritmetiği değiştirilmeliymiş...

Peki, Meclis aritmetiğini nasıl değiştirecegiz?

Erken seçimlere gideceğiz!

Evet, şimdi Demirel bunun hesabı içindedir.

Eğer AP'li parlamenterleri ikna edebilirse, ekimde erken seçimlere gitmeyi düşünmektedir.

Böylelikle de, Erbakan'ın AP azınlık hükümetini düşürmesini önlemek istemektedir.

Çünkü Erbakan, ekimde erken seçimlere gidilmesi şartı ile, AP azınlık hükümetinden kerhen desteğini geri çekmeyebilir...

Böylesine de, AP azınlık hükümeti ekime kadar işbaşında kalabilir...

İşte "hesap adamı"nın evdeki hesabı!

Bakalım evdeki hesap, çarşıya uyacak mı?

HALK SAĞLIĞI

Dr. Nadir Paksoy

Uzakta bir Ada

BUGÜN sizlere uzak bir ülkeden söz etmek istiyorum. Türkiye bitti de uzak ülkeler mi kaldı diye düşünmeyin sakın. Bu ülke hepimizin kabul ama, bu dünya da hepimizin. Yalnız Türkiyemizdeki olaylar değil tüm dünyada olup bitenlerden haberdar olmalı, zaman zaman onlardan dersler de almalıyız.

Eveet. Bu uzak ülke Atlas Okyanusunun batısında. Güney Amerika sahillerine yakın küçük bir ada. Adı Grenada. Nufüsu da 105 bin civarında.

Geçtiğimiz yıl bu adanın tüm nüfusu kadın-erkek, çoluk-çocuk hepsi Dünya Sağlık Örgütünün de katkısıyla çocuk felci, boğmaca, difteri, tifo, verem, kızamık ve tetanoz hastalıklarına karşı aşılanmış. Bu küçük ülkenin posta idaresi tüm nüfusun aşılanmasını kutlamak için bir de pul çıkarmış. Pulun üzerinde "barış tabancası" yazıyor. Şimdi aklınıza "Hoppalaa, barışla tabancanın ne gibi bir ilgisi olabilir?" diye bir soru gelebilir.

Mesele şu: Çok sayıda insan aşılanırken "tabanca enjektör" denilen bir araç kullanılır. Ama şekli tabancaya benzeyen bu aygıt, halkın bağrına öldürmek,yaralamak için atılan kurşun değil, tam tersine onları hastalıklardan koruyacak ilaç sıkıyor. Sıkan eller de anarşiye değil, halkın sağlığına yardımcı oluyor. Toplu aşılamalarda tek tek şırıngayı kaynatmak, aşıyı çekmek, iğneyi takmak gibi işlemler çok uzun sürdüğünden, yukarıda sözü edilen aletin haznesine aşı maddesi konularak tetiğe benzeyen kısıma dokununca çıkan iğneden belirli miktardaki ilaç aşılanacak kişinin koluna şırınga ediliyor. İşte bu yöntem kullanılarak uzak bir ülkede tüm nüfus bulaşıcı hastalıklara karşı dirençli kılınmış.

Tabancanın, topun, tüfeğin bugün mazlum halkların yaşadığı ülkelerin toprağını işgalde (işte Filistin, işte Afganistan) veya ülkemizde olduğu gibi işçinin, köylünün, askerin, polisin, öğrencinin, öğretmenin, aydının katledilmesinde kullanıldığı çağımızda, görevi tamamiyle farklı. Ancak şekil yönünden silaha benzeyen bir aracın insan sağlığı için; insanoğlunun yararına kullanıldığını görmek sevindirici bir şey.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İSTANBUL

8 Mayıs 1979 ve anımsattıkları

Zindan türküsü

(Ağıt, Devrimci bakalım ne dedi)
Mansus Manal derler kaldığım zındanı

Biliyorum.

...

HALDUN ÇURUKÇU

5 KALEM DÖKÜMCÜ VE 13 KALEM MUHTELİF ÇİVİ SATINALINACAKTIR

(Basın: 13940 - 489)

8 Mayıs 1979 günü Ege Üniversitesi kampüsünde jandarmanın bulunmasını protesto için Dev-Yol ve Halkın Kurtuluşu grupları tarafından toplanan bin kişilik bir öğrenci topluluğuna İGD'liler otomatik silahlarla saldırdılar. Saldırı sonucu 11 öğrenci kurşunla yaralandı.

Bülent Keçik

İ.Ü. Eczacılık Fakültesi FKB öğrencisi

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİNİZ!

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
Trabzon: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi: 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

Ailenin tek çocuğu olan Serap Şimşek jandarma tarafından öldürüldü.

Bir kız öğrencinin öldürüldüğü Haydarpaşa Yüksek Teknik Öğretmen Okulu öğretmen ve öğrencileri:

«Jandarma çatışma olmadan üzerimize ateş açtı»

- Serap Şimşek'i öldüren jandarmalar, daha sonra sınıflara girerek tek tek seçtikleri öğrencileri gözaltına aldılar

İSTANBUL (ÖZEL)

HAYDARPAŞA Yüksek Teknik Öğretmen Okulunda jandarmanın öğrencilerin üzerine ateş açması ve bir öğrencinin öldürülmesi olayı ile ilgili olarak TRT'nin ve Tercüman gazetesinin verdiği haberler öğrenci ve öğretmenler arasında tepkiyle karşılandı.

Önceki gün okulda Deniz Gezmişlerin idamının yıldönümü nedeniyle protesto gösterisi yapan ve slogan atan öğrencilerin üzerine, bir jandarma onbaşısı ve üç er ateş açmıştı. Ateş sonucunda Serap Şimşek adında Tekstil Bölümü 1. sınıf öğrencisi bir genç kız ölmüş, aynı bölümden Derya Sarı adlı bir öğrenci ile Zafer Köpük adında bir erkek öğrenci yaralanmışlardı.

TRT ve Tercüman gazetesi ise, güvenlik yetkililerine dayanarak verdikleri haberde, öldürülen ve yaralanan öğrencilerin, jandarmanın silahını almak isterken vurulduklarını iddia etmişlerdi.

Konuyla ilgili görüşlerine başvurduğumuz okul öğretmenleri ve öğrenciler jandarmanın silahını almak gibi bir olayın kesinlikle sözkonusu olmadığını söylediler. Olayda yaralanan Derya Sarı adındaki genç kız ise,

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Üç kardeşi evlerinin önüne çıkarıp taradılar: 1 ölü, iki yaralı

- Sağmalcılar'dan subay elbisesi ile kaçmak isteyen beş kişi yakalandı.
- Ağrı Belediye Başkanı tutuklandı.

HABER MERKEZİ

ANKARA'nın Balgat semtinde bir eve gelen ve polis olduklarını söyleyen üç kişi, evin önüne çıkardıkları üç kardeşin üzerine, otomatik silahlarla yaylım ateşi açtılar. Ateş sonucunda Bilgin Albayrak öldü, Zeki ve Nihat adlı kardeşler ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldı.

Akdere semtinde ise, yolda yürümekte olan Bekir Koç adlı kişiye otomatik silahlarla ateş açıldı. Saldırıda Bekir Koç öldü.

Öte yandan, Ankara'nın Demirlibahçe semtinde devriye gezen güvenlik ekipleri, kurşunlanarak öldürülmüş, Fikri Yağcı adlı bir kişinin cesedini buldular.

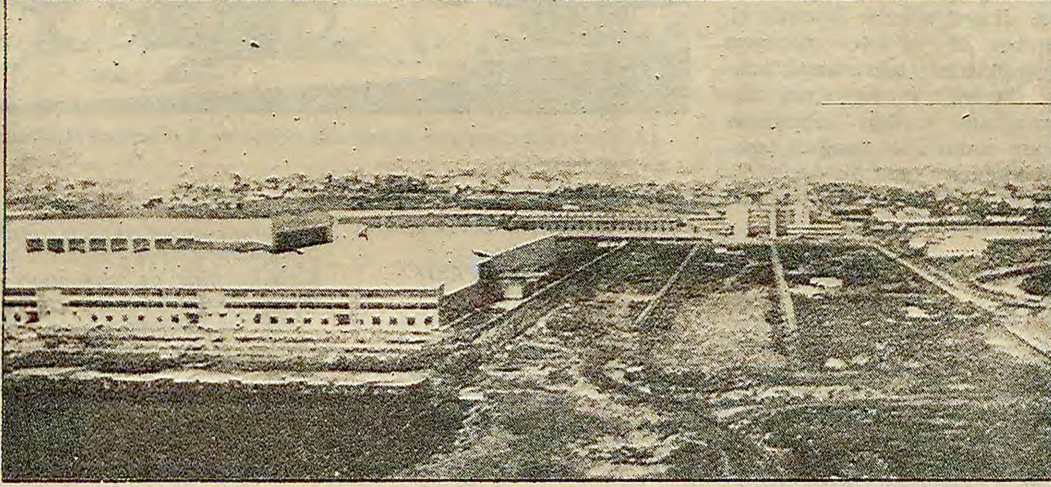
SAĞMALCILAR'DAN FİRAR TEŞEBBÜSÜ

İstanbul Sağmalcılar Cezaevinden kaçmak isteyen beş siyasi tutuklu ana kapıdan çıkmak üzereyken yakalandılar.

Kaçma girişiminde bulunanların dördünün er elbisesi giymiş oldukları, birinin üzerinde

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

1936'dan bu yana milyarlar döküldü

45 yıldır inşası sürdürülen Pendik Tersanesi

Pendik Tersanesi 45 yıldır inşa halinde

Alper Görmüş-Reşat Çiftçi

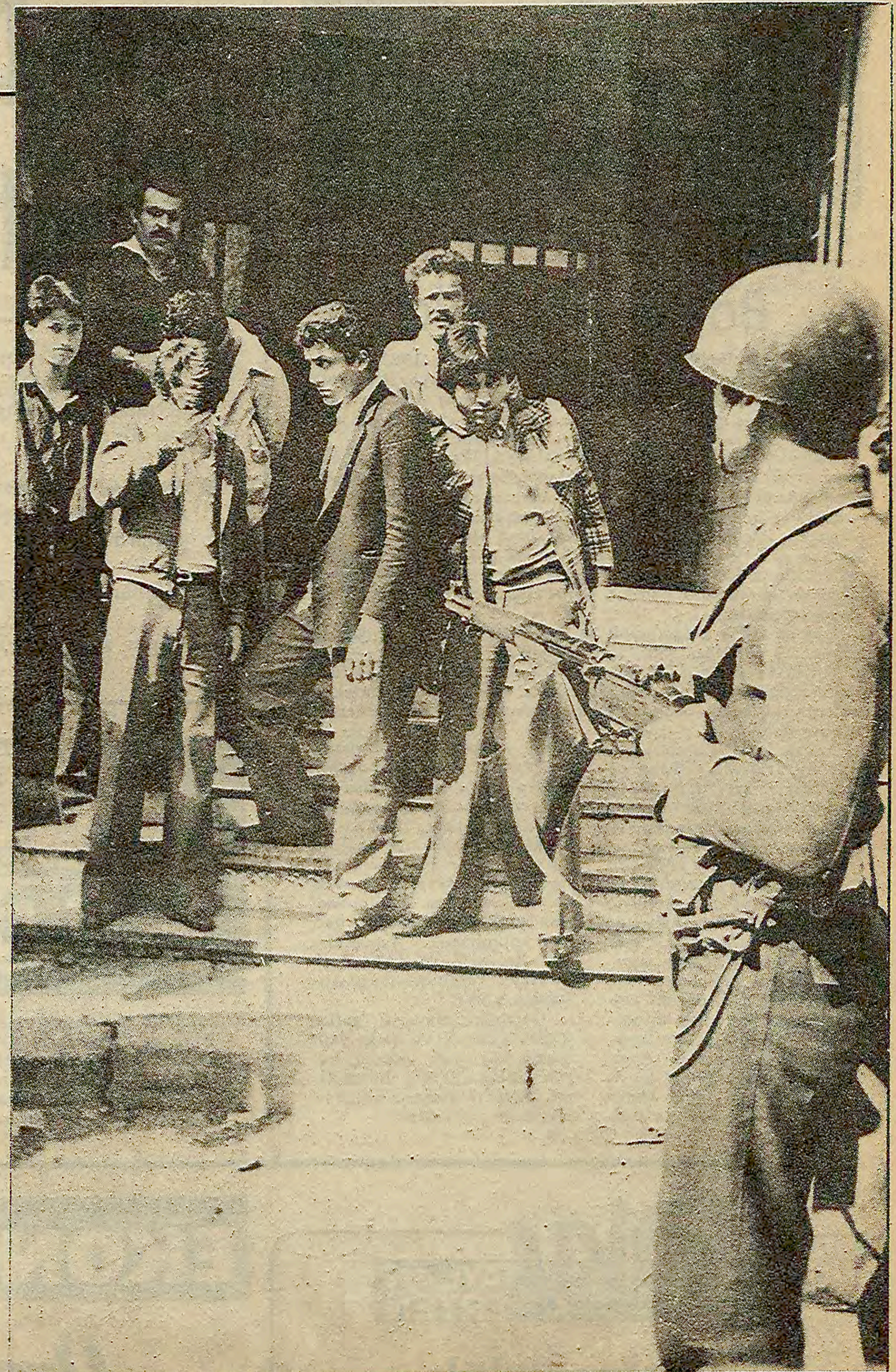
1936 yılından bu yana yapımı sürdürülen ve şimdiye kadar birçok yolsuzluğa konu olmuş Pendik Tersanesinin durumu, AP hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra yeni boyutlar kazandı.

Demirel hükümetinin işbaşına gelmesinden önce Pendik Tersanesinin bütün atölyeleri tamamlanmış ve yalnızca atölyelerde parçaları imal edilmiş geminin montajının yapımında kullanılan kuru havuzun ihaleye verilmesi kalmıştı. Yapılmış iş programına göre, 1979 Haziran ayında kuru havuz için ihaleye çıkılma seviyesine gelindi. Ancak, seçim döneminden sonra meydana gelen hükümet ve bağlı olarak oluşan banka yönetimindeki değişiklik, bu ihalede ilginç gelişmelere yol açtı.

GÜN SAZAK'IN ORTAK OLDUĞU ŞİRKET DEVREDE

Ülkemizin en büyük 10 firması 7 Ocak 1980 günü kuru havuz için teklif verecek şekilde yeterlik belgesi almışken, Aralık 1979 içinde Denizcilik Bankası Genel Müdürü değişimini izleyen günlerde Ulaştırma Bakanlığı

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

Cağaloğlu'nda esnaftan zorla haraç toplayan komandolar esnaf ve halk tarafından yakalanarak jandarmaya teslim edildiler. (Fotoğraf: Erkan ILDIZ)

Filistin gerillaları İsrail saldırısını püskürttü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İSRAİL askeri birlikleri 7 Mayıs gecesi Lübnan'a çıkarma yaparak Filistin askeri mevzilerine saldırdı, 3 gerillayı öldürdü, birçoğunu da yaraladı. Ancak İsraillilerin saldırısı Filistin gerillaları ve Lübnanlılar tarafından geri püskürtüldü. İsrailliler bu sırada bazı silahlarını da bırakmak zorunda kaldılar.

Batılı kaynakların bildirdiğine göre İsrail uçakları çıkarmadan önceki günlerde bölge üzerine keşif uçuşları yaptı.

İsrail çıkarması, Lübnan sınırının 25 kilometre kuzeyinde gerçekleşti.

Öte yandan Tel Aviv'de, Mısır, İsrail ve ABD arasında Filistin'in özerkliği konusunda bir haftadır süren görüşmeler sonuca ulaşmadan bitti. 26 Mayısta bir sonuca ulaşması gereken görüşmelerin uzatılacağı gelen haberler arasında.

Silahlı MHP'liler Tariş İplik'e bekçi yapıldı

- MHP'lilerin AP İzmir İl Teşkilatının aracılığı ile işe alındığı bildiriliyor

İZMİR (HÜSNÜ OVACIK)

TİCARET Bakanı Halil Başol tarafından 15 Mayısta yüzde 25 kapasite ile üretime başlayacağı açıklanan Tariş İplik Fabrikasının bekçi kadrosuna MHP'li komandolar dolduruldu.

Hepsi de silahlı olan otuzdan fazla bekçi arasındaki MHP'lilerin sık sık olay çıkararak diğer AP'li bekçilere saldırdığı bildiriliyor. Tariş İplik Fabrikası, ocak ayında başlayan direnişten bu yana kapalı durumda. Şubat ayında yapılan bir operasyonla fabrika boşaltıldı ve 250 civarında işçinin 17. maddeden çıkışı verildi. Daha sonra, fabrikada ağır hasar olduğu gerekçesiyle, onarım bitinceye kadar üretim durduruldu. Arada geçen süre içinde bütün bekçilerin çıkışı verildi ve yerlerine AP'li ve MHP'liler dolduruldu.

HASTANEDE İŞE ALINAN MHP'LİLER

Nisan sonuna kadar fabrikanın sosyal şef yardımcısı Abdülhak Güneri tarafından, bekçi kadrosuna en az 15 MHP'li fedai sokuldu. Bunlar arasında 2. MC döneminde fabrikada elektrikçi

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Tariş Üzüm İşletmesinde bugün grev başlıyor

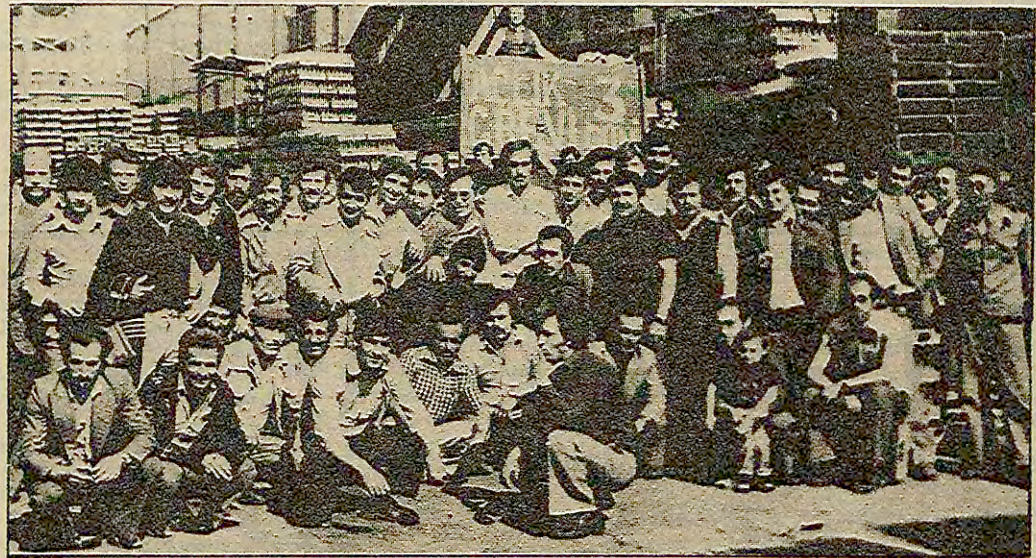
İZMİR (AA)

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasının Tariş Üzüm İşletmeleri ile Sirkehane bölümünde bugün greve başlayacağı bildiriliyor.

Grev kararının işverenin toplu sözleşme görüşmelerine katılmaması üzerine alındığı ve greve 1400 işçinin katılacağı

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

İşveren zam vermemek için fabrikayı kapattı

Yıllardır tek bir direniş ve grev olmayan fabrikada işverenin sendikal hakları ve yasaları hiçe sayan tutumu işçileri açlık grevine sürükledi. (Fotoğraf: Aydınlık)

Devas işçileri beş gündür açlık grevinde

KEREM ÇALIŞKAN

ŞİRİNEVLER'de Ankara gazozlarını imal eden Devas Gıda Sanayi Fabrikasının 170 işçisi 5 gündür açlık grevinde.

Tek Gıda-İş Sendikasının yetkili olduğu işyerinde 1 Ocak 1980'den itibaren toplusözleşme görüşmeleri başlamış. İşveren 40 kadar maddeyi kabul etmiş, iş parasal maddelere gelip uyuşmazlık tutulunca bu kez yan çizmiş "ekonomik nedenleri" bahane edip 2 Mayıs günü fabrikayı kapattığını ilan edivermiş. İşçiler de açlık grevine başlamışlar. Şimdi işçiler kapıda, gazozlar kasada bekliyor.

"Şimdiye kadar bu fabrikada 10 yıldır tek bir grev, tek bir direniş bile olmadı" diyor işçiler, "Bazen karşılığını bile almadan mesaiye kalıp çalıştık. Türkiye Cumhuriyetinde buradan daha uysal fabrika bulamazsın" ama işverenin bu tutumu en uysal işçiyi bile çileden çıkartacak gibi. Fabrikanın kapandığını duyunca bakkallar ve esnaf da işçilere açtığı veresiye defterlerini kapatmış. "IMF'de yardımı kesti" diyor işçiler gülerek.

"Acaba çok yüksek bir ücret artışı mı istendi?" diye soruyoruz. Böyle bir şey de yok. İşverenin Adana'da benzeri bir işyeri var. Orada geçenlerde sözleşme imzalanmış. Saat ücretlerine 25 lira zam, 5 ikramiye ve bazı yan ödemeler verilmiş. Devas işçileri "Aynı hakları bize de versin hemen sözleşmeyi imzalayalım" diyorlar.

İşyeri Baştemsilcisi Ali Hoşafçı son olarak şunları söylüyor: "Mücadelemizin tek amacı evimize bir dilim ekmeği huzur içinde götürebilmektir. İşveren sendikal haklarımızı bile tanımıyor. Son sözleşme görüşmelerine gelmediği için uyuşmazlık zaptı tutuldu. Yasal olarak grev hakkımız doğuyor. İşverenle görüşmeye ve anlaşmaya hazırız. Sözleşmeyi bitirsin işbaşı yapalım. Ama yasal hakkımızı çiğnemeye kalkarsa, mücadelemizi grev çadırında sürdüreceğiz.

YSE 15. Bölgede 7 işçi işten atıldı

ANKARA (ÖZEL)

YOL Su Elektrik Genel Müdürlüğüne bağlı 15. Bölgede MİSK'e bağlı Köy YSE-İş'in imzaladığı protokole göre 7 işçi işten atıldı. İşçilere yapılan tebligatta 275 sayılı İş Yasasının 13. maddesi gereğince ve Köy YSE-İş'in işverenle imzaladığı protokole göre çıkarıldıkları öğrenildi. İşten atılan işçilerin CHP hükümeti döneminde işe alındıkları öğrenildi.

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

CHP, Batur'un durumunu salı günü yeniden gözden geçirecek

ANKARA (ÖZEL)

CHP'nin uzun zamandır turlara devam eden adayı kontenjan senatörü Muhsin Batur'un durumunu salı günü gözden geçireceği bildirildi. CHP grubunun Tito'nun cenaze törenine gidenler de döndükten sonra, cuma ve pazartesi günü Batur için yeni bir zorlamaya girişeceği, bu arada MSP'nin de desteğini sağlamaya çalışacağı, sonra da salı günkü ortak grupta durum değerlendirmesi yapacağı öğrenildi.

Batur'un seçilemeyeceğine

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Öğretmenleri sürülen Kadıköy Ticaret ve Maltepe Lisesi öğrencileri boykotta

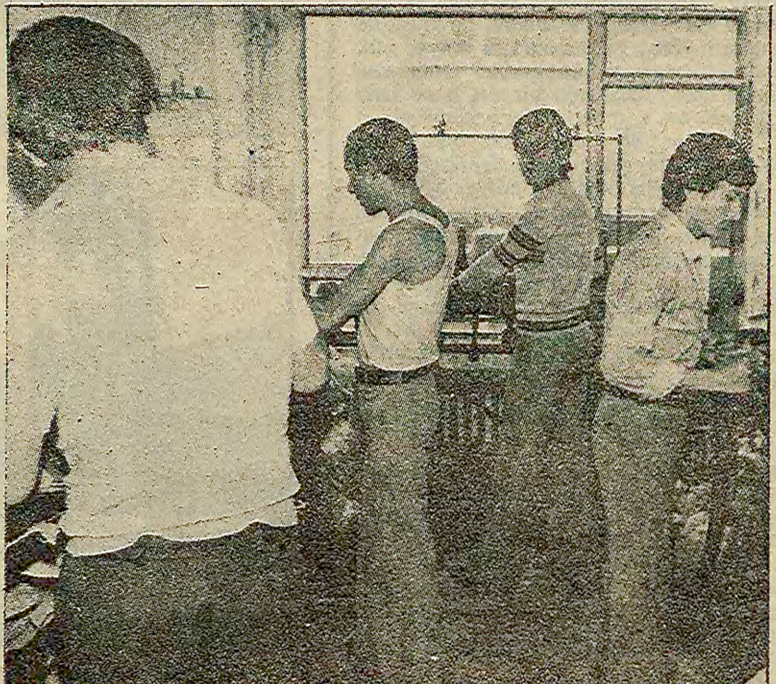
İSTANBUL (ÖZEL)

AP hükümeti sürgün ve kıyımlara bütün hızı ile devam ederken, 16 öğretmenlerinin kıyıma uğramasını protesto eden Kadıköy Ticaret Lisesi öğrencileri, 2 günlük boykot yaptılar.

Aralarında Ali Taşkın, Yüksel Şencan ve Hayri Öztekin adlı öğretmenlerin de bulunduğu 16 öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığının tepeden inme kararı ile açığa alınmıştı.

Öte yandan, Maltepe Lisesi öğrencilerinin de sürgün ve kıyımları protesto etmek için boykotta olduğu öğrenildi.

Halkın haraç alırken yakaladığı komandoları karakol serbest bıraktı

Komandolar tarafından tehdit edilerek haraç istenen trikotaj işçisi Ali Rıza Gül ve Ali Akdemir şunları söylüyor, "Komandolar geldi, gecemiz var. Size 250 liralık kart vereceğiz, geleceksiniz dediler. Biz ise paramız olmadığını söyleyince, ne zaman paranız olacak, akşama hazırlayın deyip gittiler."

29 Mayıs 1980 Perşembe günü düzenlemiş olduğumuz Fetih Gecesi'nde sizleri de aramızda görmekten kıvanç duyarız.

Saygılarımızla.

MHP
Fatih Gençlik Kolları
Yönetim Kurulu

MHP Fatih İlçesi Gençlik Kolları adına haraç toplayan komandoların 250 lira karşılığında esnafa zorla satmaya çalıştıkları "Fetih Gecesi" davetiyesi.

İSTANBUL (ÖZEL)

CAĞALOĞLU'nda işhanlarına girip esnaftan haraç toplayan MHP'li komandolar halk tarafından yakalanarak Alemdar Karakoluna teslim edildiler. Ancak karakol komandoları serbest bıraktı.

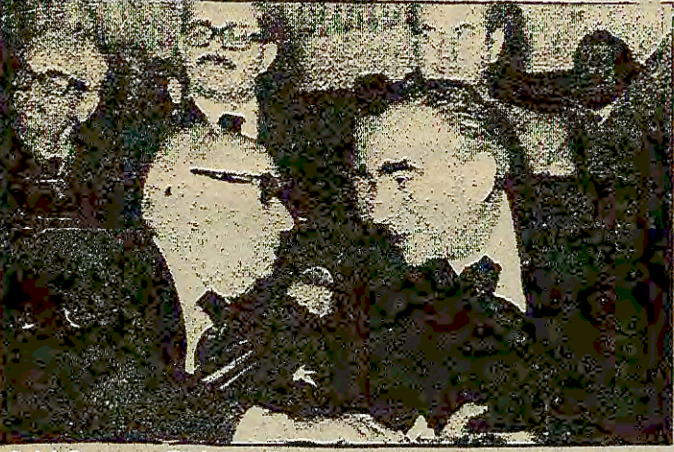
MHP Fatih İlçesi Gençlik Kollarından geldiklerini söyleyen komandolar, düzenledikleri bir gecenin biletlerini esnafa zorla satmak istediler. Fakat esnaf ve çevredeki halk komandoları yakalayarak Alemdar Karakoluna teslim ettiler.

Komandoların üzerlerinde yapılan aramada MHP Fatih Gençlik Kolları imzalı çok sayıda "Fetih Gecesi" davetiyesi, Ülkü Yolu Derneği dergisi ve para çıktı.

Olayla ilgili olarak görüştüğümüz esnaf, işyerlerine gelen komandoların "Biz MHP Fatih İlçesinden geliyoruz. Bizim gecemiz var. Geleceksiniz" dediklerini, kendilerinin ise işleri nedeniyle zaman bulup gelemeyeceklerini söylediklerini, fakat komandoların "mutlaka geleceksiniz" diye tehdit ederek bilet satmaya kalktıklarını söylediler. Esnaflar, halktan zorla para toplayan çetelerin halk düşmanı olduklarını ve kendilerinin gereken cevabı esnaf olarak her zaman vermeye hazır olduklarını da açıklamalarına eklediler.

Karakolda ifade veren esnaf ve işyerlerinde çalışan işçiler, komandoların kendilerini tehdit ettiğini ve zorla haraç almaya çalıştıklarını belirttiler. Ancak Karakol Başkomiseri Hamdi'nin, esnafın ifadelerini değiştirmeye çalıştığı ve teh-

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Celal Bayar ve Türkeş... Türkeş ve arkadaşları geçmişte Bayar'ı kendilerine baskı yapmakla suçlarken bugün kolkola girmiş durumdalar.

Bayar ve ırkçılar

Bugünlerde Bayar ve eski mesai arkadaşlarının 1961 Anayasasına karşı yoğun bir saldırı içinde oldukları görülüyor. Şikayetleri özgürlüklerdir, demokrasidir, Anayasal kurumlar, bağımsız yargı organlarıdır. İstekleri ise kuvvetli bir devlet başkanı, tek partinin hakim olduğu bir meclis ve her şeye kadir bir hükümet.

Irkçıların 1944 yılında ortaya attıkları fikirler incelendiğinde şaşırtıcı bir sonuç çıkmaktadır. Irkçılar da o yıllarda Anayasadan şikayet etmekte, özgürlük ve demokrasinin zararlı olduğunu söylemekte ve her şeye hakim bir devlet başkanı ile azınlık ve seçkin bir meclis istemekteydiler. İstikrarı halkın bastırılmasında arayanlar, anarşinin kaynağı olarak özgürlükleri görenlerin sonunda vardıkları nokta 1944 ırkçılarıyla kolkola girmektir. Bugünkü özgürlük düşmanı fikirlerin babaları İkinci Dünya Savaşının Hitler işbirlikçisi ırkçılarıdır.

İşin bir diğer ilginç yönü ise Bayar'la ırkçılar arasındaki geçmiştir. DP 1950'dan sonra iktidara gelince, İkinci Dünya Savaşında Hitler'in yenilgisinden sonra Türkiye'de de dağılan ve tutuklanan ırkçılar tekrar dernekler kurmaya, devlet dairelerindeki görevlerine dönmeye başlamışlar, hatta bazıları DP'den milletvekili bile seçilmişti.

Ancak 1954 yılında ırkçılarla DP arasında çelişme ortaya çıktı. Irkçılığın fütursuzluğu Bayar'ı bile rahatsız etmişti. 1950 seçimlerinde Isparta'dan DP milletvekili seçilen ve Sadettin Bilgiç'in kardeşi olan 1944 ırkçılık davası sanıklarından Sait Bilgiç (şimdi MHP'ye katılmıştır) Milliyetçiler Derneği kurmuş ve Genel Başkan seçilmişti. 1954 yılında DP bu derneği kapattı. Bunun üzerine Bilgiç DP'den ayrıldı. Aynı dönemde öğretmenliğe dönen Nihal Atsız, Nejdet Sancar gibi ırkçılar da pasif görevlere getirildiler. Irkçılar Bayar hakkında o zaman şunları söylüyorlardı:

"Atsız, 1950 demokrasisinden sonra Haydarpaşa Lisesi edebiyat öğretmenliğine getirildi. Fakat Ankara'da Türkiye'nin kuruluşu hakkında verdiği bir konferans üzerine Celal Bayar'ın baskısı ile Süleymaniye Kütüphanesine verildi. O günden beri bu kütüphanede harcanmaya devam olunmaktadır." (3 Mayıs Türkçülük Günü Antolojisi, s.95)

Geçmişte Bayar'ı "gaflet içinde" olmak ve baskı yapmakla eleştiren ırkçılar bugün kolkola girmiş durumdalar. Bayar'ın ağzında ise 1944 ırkçılarının görüşleri.

Bugün Anayasadan, özgürlüklerden ve yargının bağımsızlığından şikayet edip "otoriter demokrasi" isteyenlerin fikir babaları, 1944 yılının ırkçılarıydı

«Devlet reisi mutlak bir otoriteye sahip olmalı»

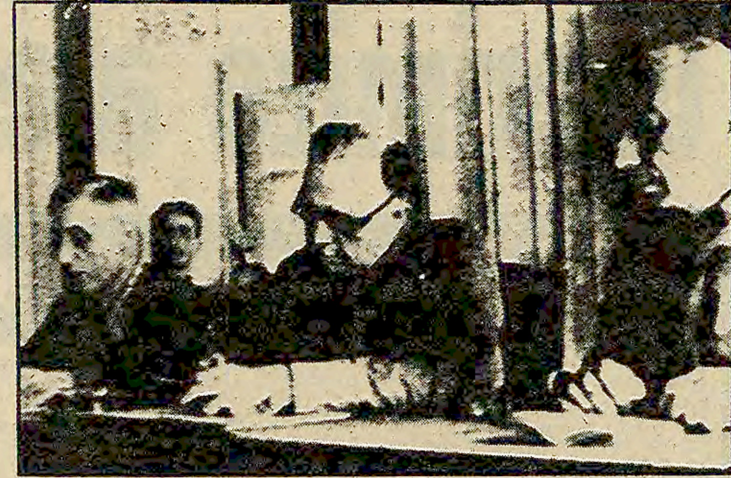
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN 1944'TE HAZIRLADIĞI IRKÇILIK VE TURANCILIK RAPORU (7)

- Irkçılar devlet reisinin kaydı hayat şartı ile tam yetkilerle donatılmasını, gerektiğinde Meclisi feshetmesini ve sağlığında yerine geçecek kimseyi tayin etmesini istiyorlardı.
- Anayasal düzenden şikayet eden ırkçılar son derece az ve "seçkin" kişiden oluşturulmuş bir meclis istiyorlardı.
- Irkçılar Atatürk'e karşıydı
- Rapor ırkçıların faaliyetini "yıkıcı" olarak niteliyor.

Yukarıda MHP yanlısı Hergün gazetesinin 3 Mayıs gününü "Milliyetçilerin Bayramı" olarak ilan eden sayısı görülüyor. Türkeş'in bayram ilan ettiği 3 Mayıs'ta, 36 yıl önce "ırkçı" olduklarını açıkça söyleyen ırkçılar tutuklanmasıyla sonuçlanan gösterileri başlattıkları gündür. MHP ve Türkeş bu tutumuyla "ırkçıların" devamı olduğunu belgelemektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 1944 yılında ırkçılar ve Turancılar hakkında hazırladığı raporun ırkçı faaliyetleri ve gayeleri ile ilgili bölümünün bir kısmını dün yayınlamıştık. Bugün bu bölümün ırkçıların devlet düzeni hakkındaki görüşlerini veriyoruz. "Yıkıcı" olarak nitelenen ırkçıların en büyük şikayetleri Anayasaydı. Bugün Anayasadan şikayet eden, devlet başkanının yetkilerinin artırılmasını isteyen, bağımsız yargıdan ve özgürlüklerden şikayet edenler ilginçtir ki, bundan 36 yıl önce ırkçıların söylediklerini tekrarlamaktadırlar. Özgürlük ve demokrasi düşmanlığının vardığı kaçınılmaz sonuç budur işte. Aşağıda raporun ırkçıların nasıl bir devlet düzeni istediklerini anlatan bölümünü yayınlıyoruz.

1944 ırkçılık davasına bakan Sıkıyönetim Mahkemesi Başkanı ve üye hakimler

Turancılık ve ırkçılık cereyanlarının mümessilleri, faaliyetleri esnasında birbirleri ile şahsi sebeplerle veya mefkurelerindeki tali ayrılıklar dolayısıyla itilafa düşmüşler hatta matbuat münakaşasına girişmişlerse de 7 Mart 1944 tarihinde Zeki Velidi'nin evinde 9 kişilik bir heyetin bir anlaşmaya vardıkları cihetle bugün hedeflerinde birleşmiş vaziyettedirler. Irkçı ve Turancı propaganda ve neşriyat işini muayyen bir teşkilatla başarmaya çalışan bu faaliyetin açık tezahürleri raporumuzun bundan evvelki sahifelerinde hülasa olarak arzedilmiş bulunmaktadır.

"YIKICI BİR VASIF TAŞIYOR"

-Mekteplere, devlet dairelerine ve hatta orduya kadar sokulduğu vesikalarla anlaşılan faaliyet; evvela Teşkilatı Esasiye Kanununun koyduğu ve parti prensiplerinin tavzih ettiği milliyetçiliğimizin nehyi cihetine giderek yıkıcı bir vasıf taşımakta; bundan sonra da memleket içinde bir tasfiye ruhu ile ve milli sınırlar dışında irredantist bir gaye güderek yapıcı bir zihniyetle siyasi ve içtimai nizamı sarsacak bir yolda yürümektedirler.

Turancılık ve ırkçılık tahrikatı yapanların devlet şeklimiz hakkındaki fikir ve kanaatları da müsbet değildir. Nihal Adsız'ın 1940 senesi temmuzunda Başvekile yazdığı mektupda: Anayasamızın ilerisi için en büyük bir tehlike teşkil ettiğini, Millet Meclisinin devlete hakim olduğunu ve Cumhurreisinin hemen hemen hiç bir nufuzunun olmadığını, elinde bir selahiyet olmayacak olduğuna göre bir Reisicumhura ne lüzum kalacağını, Millet Meclisini bile icabettiği anda feshedemeyen bir Reisicumhurun ne demek olduğunu sorduktan sonra (Nasıl bir devlet kurulmalıdır? Diye bir sual varit olur) bunun cevabı şudur:

IRKÇILARIN KAFASINDAKİ DEVLET

Devlet reisi mutlak bir şekilde otoriteye malik olmalı, mümkün olduğu kadar az azadan mürekkep bir kurultay ve bir vekiller heyeti bulunmalı, kurultayın, vekillerin ve Genelkurmayın reisleri devlet reisinden sonra devletin en yüksek otoritelerini teşkil etmeli ve devlet reisliğinin tabii namzetleri olmalı, devlet reisi daha hayatta iken bir veya iki devlet reisi namzedi seçmeli ve devlet reisi öldükten sonra bu iki namzetle meclis reisi başvekil, ve Genelkurmay Başkanı milletin seçimine arzolunmalı ve devlet reisliği, mazur haller müstesna, kaydı hayat şartı ile olmalıdır.

Millet Meclisi kuvvetlendirilmelidir. Münevver gençliğin ve halkın ziyade nefret ettiği insanlar mebuslardır. Münevver gençler onlara dalkavuk, halkta hırsız diye bakıyor. Bu meclis Millet Meclisi değildir.)

Bu fikirlerinden anlaşıldığına göre otokratik bir devlet tasavvur edilmekte ve ifadelerinde cumhurreisi kelimesi yerine devlet reisi tabiri geçmektedir.

"IRKÇILAR ATATÜRK'E KARŞI FENA NEŞRİYATLARINI ORTAYA KOYDULAR"

Dr. Hasan Ferit'in üstünde ve evinde çıkan (Tutsak Türk İlleri) Birliği başlıklı nizamnamede (Tek bir milletin tek bir devleti olacağı, coğrafi şerait icabı teşekkül edecek ülke, hükümetlerini federasyon usulde bir merkez etrafında birleştirmek. Ve Türk ülkeleri federasyonunun temel yasasını şimdiden tanzim etmek lazım geldiği T.T.E.B.nin Tutsak Türk İllerini büyük bir selahiyetle temsil edeceği mesul yedi kişilik bir icra komitesinin secileceği yazılmaktadır.) Ayrıca ana program kısmında da bu devletin muhtelif hizmet sahalarındaki politikasının ana hatları çizilmekte ve bir nevi Teşkilatı Esasiye Kanunu hazırlanmaktadır.

7 Mart 1944 tarihindeki Zeki Velidi'nin evinde yapılan anlaşmada Dr. Hasan Ferit Cansever, Zeki Vilidi, Reha Oğuz, Nihal Adsız ve diğer şahısların bulunduğuna göre, bu esasların yalnız Dr. Hasan Ferit'in fikri olmayıp hepsi tarafından benimsendiği anlaşılmaktadır...

Nihal Aasız (dalkavuklar gecesi) isimli kitabı ile cumhuriyetin her türlü nimetlerinden feyiz alan bir Türk genci için tasavvur edilemeyecek şekilde mütecaviz ifade ve tasvirlerle Atatürke karşı olan fena hissiyatını ortaya atmış bulunmaktadır.

Yarın: Irkçıların hedefi: Ordu

Bakış — TAYLAN ERTEN

Çözümsüzlük çözümü doğuracak

Boş laflara değil, gerçeğe bakmak gerek. 25 Ocak ekonomik kararlarını büyük tafrayla yürürlüğe koyanların ilk hayal kırıklığı 1 milyar 162 milyon dolarda kalan OECD kredileri ise, ikincisi IMF'nin tutumudur. Yeni bir anlaşma imzalamak üzere iki hafta Ankara'da kalan IMF heyeti Demirel hükümetini destekler nitelikte bir şey söylemeden ülkesine dönmüştür. Aksine, IMF'nin bu tutumuyla Demirel-Özal ikilisine bir umutsuzluk şoku uyguladığı da söylenebilir.

1980 yılında durumun düzeleceğine ilişkin hiç bir belirti yoktur. Muhtemelen yıl sonunda toptan eşya fiyatlarındaki artış yüzde 100'ü bulacak, doların değeri 100 liraya doğru hızla tırmanacaktır. Demirel, fiyat artışları karşısında, neye dayandığı belli olmayan bir ısrarla, fiyatların 3-4 ay içinde duracağını iddia etmekten başka bir "önleme" sahip görünmemektedir. Bunlara ek olarak, yıl sonunda Türkiye'nin, son yılların en büyük dış açığı ile karşılaşması sürpriz olmamalıdır. Kaba bir hesapla; 7 milyar 500 milyon dolarlık bir ithalat tahmin edilmektedir. Ödenmesi zorunlu 1 milyar 600 milyon dolar tutarında bir dış borç faizi bulunmaktadır. Karşılığında ise, en iyimser değerlendirmeyle 3 milyon dolar ihracat geliri, 1 milyar 800 milyon dolar işçi dövizi girişi ve 300 milyon dolar da turizm geliri sözkonusudur. Ufak tefek döviz işlemleri ayrı tutulursa dış açığın 3 milyar 500 milyon ile 4 milyar dolar arasında gerçekleşmesi kaçınılmazdır.

IMF bu tabloya bakarak, bilinen istemlerini tekrarlamış ve hükümetin 3 yıllık anlaşma önerisini reddederek 1 yıla indirmiştir. Demirel hükümeti, meseleyi yalnızca bir dış denge biçiminde ele aldığı ve bunu da dış kredilere bel bağlayarak çözümlemeyi düşündüğü için, önündeki 3 yılı güven altına alacak bir bağlantı istemişti. İkinci hayal kırıklığı bu noktada ortaya çıkmıştır.

Buhran ancak milletin büyük çoğunluğunu kapsayan bir programla aşılabilir. Böyle bir programda çoğunluk, bir saldırı ve sömürü hedefi değil, ekonomik silkinişin temel gücü olarak yer almalıdır.

Buhranın körüklediği istikrarsızlık, ekonomik ve siyasi yapısal değişikliklerin birlikte ele alınmasıyla, daha üst düzeyde bir istikrara dönüştürülebilir. İstikrardan kasıt, hiç kuşkusuz, Anayasayı değiştirmek, Parlamentoyu kısıtlamak, halkın demokratik hak ve özgürlüklerini katletmek değildir. Tam aksine, halka en geniş özgürlükleri sağlayacak, anarşi mihrakı MHP'nin ve Rusyacı güçlerin belini kıracak bir demokratik dönüşümün oluşturulmasıdır.

Bankacılık sistemi milli bir ekonominin ihtiyaçlarına cevap verecek yapıya kavuşturulmalıdır. Sistemin özü, tarım ve sanayi üretimini finanse edecek nitelikte olmalıdır. Kaynaklar tefecilerin ve spekülatörlerin elinden kurtarılmalıdır.

Sanayileşme tarım temeline dayandırılmalıdır. Dışa bağımlı ve tüketime dönük sanayi sektörleri, seçici ve ithal ikamesi politikasıyla, ekonomik yapıyı güçlendirici bir üretkenliğe yöneltilmelidir.

Dış ticaret kesin olarak denetim altına alınmalı, ithalat ve ihracat milli ekonominin esas olarak bağımsız gelişmesine cevap verecek biçimde yeniden örgütlenmelidir.

Kof ve vurguncu sektörleri besleyen dış kaynak politikası değiştirilmeli, doğal kaynaklarımızı emperyalist ipotek altına sokan, israfçı teknolojiyi zorlayan, gereksiz ithalatı zorunlu kılan borçlanma politikası yerine, karşılıklı yarar ve eşitlik ilkesi temelinde, milli ekonominin ihtiyaçları esas alınarak kredi kullanımına yönelinmelidir.

Bu nitelikte bir ekonomi politikası milli ekonominin inşası sürecinde toprak reformunu kaçınılmaz olarak gerçekleştirmek durumundadır. Toprak mülkiyeti, ağalık, tefecilik gibi ortaçağ kurumlarının kalıntılarını temizleyecek, başta yoksul köylülük olmak üzere geniş köylü kitlesinin üretim gücünü özgürleştirecek ve demokrasinin zeminini sağlamlaştıracaktır.

Ana hatlarını özet biçiminde saydığımız böyle bir program, halkın büyük çoğunluğunun ve Türkiye'nin buhranı aşmasında tayin edici bir aşamayı ifade etmektedir.

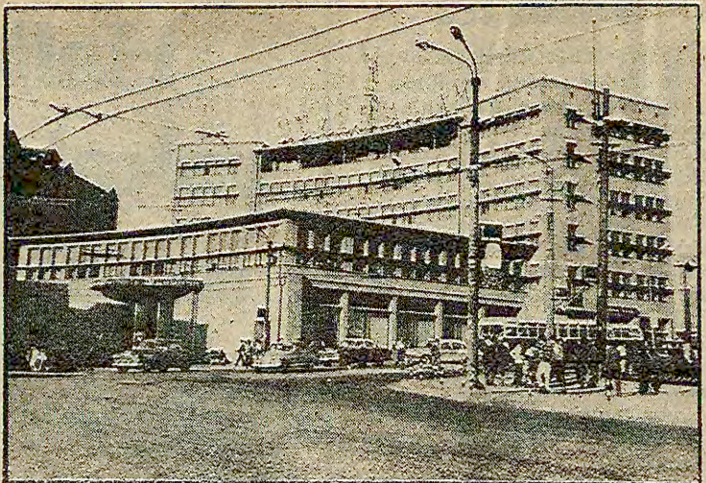
Bu program aynı zamanda, Türkiye'ye yön verecek yeni bir siyasi dönüşümün esas unsurlarına da sahiptir. Çünkü; ekonomik buhran ile siyasi buhranın içiçe olduğunu, buhranın kısa ve uzun vadeli temel nedenlerini, ABD emperyalizmi ve Sovyet sosyal-emperyalizminin etkin rollerini, hakim sınıf partilerinin yani başta AP'nin ve CHP'nin buhranın oluşmasındaki ağır sorumluluklarını berrak olarak kavramaktadır.

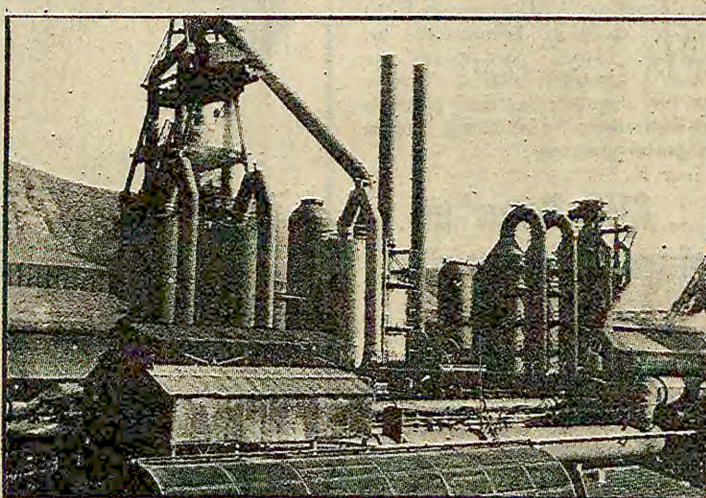
Demirel ve iş çevreleri, 25 Ocak kararlarının "tek çözüm" olduğunu bir karamsarlık propagandasıyla birlikte sunmuşlardır. Uygulanan yol, Türkiye'nin ve milletin önüne konmuş en kötü yoldur. Çok doğrudur ki, karamsarlığın da kaynağıdır. Ancak bu çözümsüzlük ve karamsarlık, ülkemizi esenliğe götürecek doğru çözümleri ve gerçek bir umudu da beraberinde getirmektedir.

Bu umut Türkiye İşçi Köylü Partisinde filizlenmiştir.

EKONOMİ

Üretim darboğazı sürüyor

Bu yıl üretimi gerileyen Demir-çelik İşletmeleri ve Sümerbank'tan bir görüntü.

Sanayi üretimi binde 5 oranında geriledi, tarım kesimi de durgunluğunu koruyor.

ANKARA

31 Mart 1980 tarihi itibarıyla yapılan gayri safi milli hasıla tahminleri imalat sanayisi sektöründe binde 5 oranında bir gerileme olduğunu ortaya koydu. Tarım ürünlerinde de büyük ölçüde bir artış sözkonusu değil. Bu sektörde ancak binde 5 oranında bir artış kaydedilebildi. Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yapılan tahminler Kasım 1979'a göre sektörlerde meydana gelen üretim değişmelerini kapsıyor. Buna göre Kasım 1979 - Mart 1980 aylarını kapsayan 4 aylık dönemde tarım sektöründe, buğday 300 bin, yulaf 21 bin, mısır 60 bin, çeltik 10 bin, patates 50 bin, kuru soğan 20 bin, taze çay 65 bin ton artış kaydederken, tütün 15 bin, şeker pancarı 700 bin, saf pamuk 23 bin, zeytin 90 bin ton azaldı.

SANAYİDE DURUM

Yapılan tahminler, aynı dönem içinde madencilikte sabit fiyatlarla yüzde 1.9 oranında bir gerileme olduğunu ortaya koydu. Elektrik, gaz ve su üretimindeki gerileme oranı ise binde 9 olarak gerçekleşti.

İmalat sanayisinde de üretim gerilemesi binde 5 oranında olurken, üretim düşüklüğü daha çok özel sektörde izlendi. Üretimde azalma kaydedilen alt sektörler şöyle belirlendi: Gıda, dokuma, kağıt, ana kimya, taşıt araçları, petrol, plastik ve makine.

Kamu sektöründe ise, Sümerbank, SEKA, şeker fabrikaları, demir-çelik işletmeleri, azot sanayisi gibi kuruluşların üretimleri geriledi.

Üretim düşüklüğünün ticaret kesimindeki yansıması da olumsuz oldu. Bu kesimin ekonomide yarattığı katma değer sabit fiyatlarla yüzde 2.2 oranında düştü.

DİE'nin gayri safi milli hasıla tahminleri, ithalat fiyatlarının büyük ölçüde yükseldiğini ihracatın da yerinde saydığını ortaya koyuyor. Nitekim, kasım 1979'dan bu yana ithalat vergilerinde yüzde 30.6 oranında gerileme gözlenirken, dış gelirlerde de yüzde 33.9 oranında azalma meydana geldi. Dış gelirler ihracat, turizm gibi kalemleri kapsıyor.

TALEP AZALMASI

Öte yandan fiyatlardaki artış bazı sektör ürünlerine olan talebi etkiliyor. Devlet Planlama Teşkilatının 1980 programında imalat sanayisinin bazı alt sektörlerindeki talep değişmeleri şöyle belirleniyor.

Alt Sektör	Değişim/Yüzde	Kişi başına değişim/yüzde
Gıda	3.9	1.7
Giyim	3.2	1.0
Deri ve deri ürünleri	0.8	−1.2
Madeni eşya (tüketim)	1.0	−1.2
Elektronik cihaz	-9.9	−11.4
Binek otomobil	-18.9	−17.9

Görüldüğü gibi, talep azalması daha çok dayanıklı tüketim mallarında ortaya çıkıyor. Fiyat artışlarıyla, enerji ve döviz darboğazından en az etkilenen sektörler ise gıda ve giyim olarak belirleniyor.

Sovyet ekonomisi gerileme sürecinde

Sovyetler Birliği'nde üretim hızı yüzde 4'ün altına düştü.

ANKARA

Merkez Bankasının Hissedarlar Meclisi Genel Kuruluna sunulan 1979 yılı raporunda, Sovyetler Birliği'nin büyük bir üretim gerilemesi içinde olduğu görüşüne yer verildi. Rapora göre, 1971-1975 yılları arasındaki dönemde bu ülkede gerçekleştirilemeyen projelerin toplam yatırım projeleri içindeki payı yüzde 7 iken, bu oran 1977'de yüzde 11'i aştı.

Merkez Bankasının raporu, Sovyetler Birliği'nde üretimdeki gerileme konusunda şu bilgileri veriyor. 1974 yılında yüzde 8 dolayında bulunan net fiziki ürün artış hızı, daha sonra azalmaya başlayarak 1978'de yüzde 4, 1979'da ise bu rakamın da altına düştü.

Öte yandan, tarım kesiminde üretimin artırılamaması nedeniyle, büyüme hızının önemli ölçüde yavaşladığı, örneğin buğday üretimindeki düşmenin yüzde 20 olduğu belirtiliyor.

Rapor, Sovyet blokuna bağlı ülkelerin durumuna ilişkin olarak da şu tespitlere yer veriyor: Blok ülkelerinin 1960 yılında yüzde 12 olan dünya ticareti içindeki payları 1979'da yüzde 9'a düşmüş bulunuyor.

Sovyetler Birliği başta olmak üzere, öteki blok ülkelerinin dış ticaret açıkları ise 1978'de 5 milyar dolar olarak gerçekleşirken, 1979 yılında bu ülkelerin toplam ihracatlarında yüzde 20, ithalatlarında da yüzde 12 dolayında artış kaydedilmesinden sonra bu açığın bir miktar azaldığı bildiriliyor.

Para yerinde durmuyor

Yeni dış kredi alıp, eski ve yeni borçları ertelemeye uğraşarak 1980 yılını "kurtarmayı" amaçlayan 25 Ocak kararlarından sonra Türk lirasını yerinde tutmak artık mümkün olmuyor. IMF'nin "daha çok devalüasyon" olarak özetlenebilecek formülleri haftada bir uygulanmaya başlandıktan sonra, paramızın boynu yalnız dolar karşısında değil, uluslararası piyasada etkin öteki paralar önünde de devamlı bükülüyor. 25 Ocaktan bu yana bazı döviz fiyatlarında meydana gelen değişimler şöyle:

Döviz	25 Ocak/TL	29 Nisan/TL	Değişim
ABD doları	7000	7370	−5.2
Mark	4049	4151	−2.5
İsviçre frangı	4364	4460	−2.2
Belçika frangı	249	257	−3.2
Danimarka kronu	1296	1310	−1.8
Sterlin	15950	16940	−6.2

Reşat Fuat'ın ırkçılığa karşı 1944'de yazdığı broşür: «En Büyük Tehlike»

Yabancıların aleti Türkçülere söylenecek tek şey

Reşat Fuat Baraner'in 1943 yılında Türkiye'deki ırkçı faaliyeti inceleyerek yazdığı "En Büyük Tehlike" broşürünün 'Efendiler Ne Yapıyorsunuz" başlıklı bölümünün ikinci kısmını yayınlıyoruz.

Mesela Erkilet Paşa, Çınaraltı mecmuasının 22'nci sayısında "1942 yılına girerken" başlıklı yazısında Türkiye'nin sulhçu siyasetini sözde makul bulduktan sonra:

"Fakat kimsenin yerinde, mal ve varlığında gözü olmayan ve adi kinler gütmeyi yüksek milli seciye, şeref ve şiarına yaraştırmayan bir millet olmaklığımız her nerede olursa olsun, kendi milletdaşlarımızla ilgilenmekten bizi menedebilir mi? Hayır, milli seciye, milli şuur ve milli duygu sahibi er bir millet ve büyük bir ulus olmak için gereken vasıfların başında ırkdaşa ve milletdaşa sevgi ve saygı vardır. Bu milletler her ferdi kendi kanından olan diğer fertleri nerede ve nereden olursa olsunlar, sormak, aramak, iyi veya kötü durumlarını öğrenmek ve onlara elden gelen yardımı yapmakla mükelleftir" diyor. Bu ırkdaş ve milletdaşlarımız kim? Bizden kim ve ne zaman yardım istemiş. Bunu Türk milleti bilmiyor, böyle bir şeyin de farkında değil...

Yabancı devletlerin ve onların Türkiye'deki uşakıarının inanır gibi göründükleri ve Türk milletini inandırmak istedikleri bu ham hayal karşısında insan gayri ihtiyari Cumhuriyet inkilabımız zamanında hilafet lağvedilirken saltanatla alakadar ve binnetice yabancı devletlere hizmet eden mürteci zümrelerin bir Türk halifenin idaresi altında bütün İslam alemini birleştirmek için sarfettikleri boşuna gayretlerini hatırlıyor... Fakat böyle bir sergüzeşte atıldığı takdirde Türkiyemiz için doğacak netice aynı olacaktır. Bu münasebetle okuyucularımıza, o vakit bu halife taraftarlarına karşı Gazi Mustafa Kemal'in söylediği bir-iki cümleyi hatırlatmak isteriz:

"Bir an için farzedelim ki, dedim, Türkiye, mevzuu bahis vazifeyı kabul etsin... Bütün alemi İslamın bir noktada tevhid ederek sevk ve idare etmek gayesine yürüsün ve muvaffak dahi olsun! Pekala ama, tahtı tabiiyet ve idaremize almak istediğimiz milletler derlerse ki, bize büyük hizmetler ve muavenetler yaptınız, teşekkür ederiz. Fakat biz müstakil kalmak istiyoruz. İstiklal ve hakimiyetimize kimsenin müdahalesini muvafık görmeyiz! Biz kendi kendimizi sevk ve idareye muktediriz!

"Millete şunu da ihtar ettim ki, kendimizi cihanın hakimi zannetmek gafleti artık devam etmemelidir. Hakiki mevkimizi, dünyanın vaziyetini tanımamaktaki gafletle, gafillere uymakla, milletimizi sürüklediğimiz felaketler yetişir! Bile bile aynı faciayı devam ettiremeyiz."*

Milli İstiklal Savaşında ve müteakip yıllarda Türk milletine önderlik etmiş olan Atatürk tarafından söylenen bu veciz sözler, sadece o zamanki şeniyeti, hakikati aksettirmekle kalmaz, bugün de derin bir gerçeği ifade etmektedir. Bu cümleler içinde geçen İslam yerine Türk kelimesi kullanılacak olursa, pantürkist hareketin, büyük Türk imparatorluğu fikrinin halkımız için ne feci bir mahiyet taşıdığını gösterir. Bu sözlere herhangi bir ilavede bulunmak, değerini azaltmaktan başka bir şeye yaramaz.

O halde yabancılar tarafından ve sadece kendi menfaatlerine bir alet olarak ortaya çıkarılan bu Turancı, Türkçü fikirlerin mürevviçlerine, Türk milletinin en gür bir sesle söyleyeceği bir tek şey vardır.

—Efendiler, ne halt ediyorsunuz?

* Nutuk, 1927 tabı, s. 432-433.

Yarın: Niçin harp isterler?

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Yunus, Gani, şiir...

Dostlarının "Sanatın Anadolu Reisi" dedikleri Sabahattin Eyüboğlu; Karacaoğlan, Dadaloğlu ve Pir Sultan ile başladığı şiirini, Yunus Emre'ye getirerek şöyle devam ediyordu:

Dilimize düşen ilk cemre
Bitip tükenmeyen Yunus Emre

Yunus Emre'yi ölümünün 659. yılında, sanki bugünü yaşıyormuş gibi andık. Dilimize düşen ilk cemre, bitip tükenmemişti. 14. yüzyılın Anadolusunu, ezilen insanlarının dertlerini günümüze getiriyordu.

Gericiler, Yunus Emre'yi kendi karanlık ideolojilerine maletmeye çok çalıştılar. Onu halktan, o günün gerçeklerinden, şartlarından koparmak istediler. Dinci ve tutucu bir kişi gibi göstermeye çalıştılar.

Ama bunu hiç bir zaman başaramadılar. Yunus, onların göstermek istedikleri gibi bir ozan olsaydı, sarayın, beylerin gelişmeyenin yanında olurdu. Oysa Yunus halkın gelişmenin yanında, ilerleyenin yanında ezenlerin karşısındaydı.

Gericiler istedikleri kadar yırtınsınlar, Yunus'un devrimciliği, şiirinde pırıl pırıl parlamaktadır:

Bir bağ ki viran ola
İçi dikenle dola
Ayıklamak neylesin
Od ile yakmayınca

Bugün, 2 yıl önce kaybettiğimiz bir şairi daha anıyoruz: Gani Bozarslan.

Onun da yüreği halk sevgisiyle çarpmakta, onun da kalemi devrim ateşi ile yanmaktaydı.

Dilimize düşen ilk cemre, Yunus Emre, Gani'nin şiirinde de bitip tükenmezliğini gösteriyordu. Gani, Yunus'un çağdaşı olan Kürt ozanı Feki Teyran için yazdığı şiirinde, hem Teyran'a hem Yunus'a şöyle hitapediyordu:

Gani Bozarslan

Yontarız
Bir seni bir Yunusu
Marksizm kamasıyla
Gürleyin daha da
Nice ömürler dileriz çağlı
İnat olsun
Beylerin kale duvarlarına
. . .

Yunus ile Gani'nin en önemli ortak noktaları, ömürlerini, gönül verdikleri davaya adamış olmalarıydı.

Yunus Emre, hizmet ettiği dergahın ocağına kırk yıl odun taşımış. Getirdiği odunların hepsi de dümdüzmüş. Nedenini sorduklarında ise şöyle demişti: "Bu kapının eşiğinden, odunun eğrisi bile giremez!".

Gani ise gönül verdiği davaya bağlılığını şu mısralarla dile getiriyor:

Kavilimizi vermişik
Terimizi dökmeye
Partimizin ardından
Sılamıza gitmeye

İngiltere Başbakanı, İran ve Afganistan konusundaki görüşlerini BBC'ye anlattı

●Eğer bu rehine işi olmasaydı, dünyadaki olaylar çok daha sağlıklı olurdu. Şu anda İran'la daha dostça ilişkilere girmeye ihtiyacımız var

● Limanların abluka altına alınması cinsinden askeri müdahaleye tamamen karşıyım.

Thatcher, gözlerin Rusya'ya çevrilmesini istiyor

●Kanımca ABD yılların diplomatik ustalığına sahip bizlerden görüşlerimizi bekliyor

İran'ın Londra Büyükelçiliğindeki 20 rehinenin İngiliz polisinin düzenlediği baskınla kurtarılmasının, İngiltere Başbakanı Thatcher'in İran yetkilileri karşısındaki durumunu güçlendirdiği belirtiliyor. Gözlemciler Thatcher'in önümüzdeki günlerde Tahran'daki Amerikalı rehinelerin serbest bırakılmalarını sağlamak üzere girişimlerini arttıracağını ifade ediyorlar.

Başbakan Thatcher'in geçtiğimiz pazar günü BBC radyosunun İran ve Afganistan'la ilgili sorularına verdiği cevaplar bu bakımdan ilgi çekici:

•••

SORU: Neden Başkan Carter'a operasyon girişimi başarısızlıkla sonuçlandıktan sonra sempati mesajı gönderdiniz?

THATCHER: Bence insan çok güç bir durumda kalınca dostlarından ve ailesinden sempati mesajları gelmesini istiyor.

SORU: Bu dostlar girişilen eylemi onaylamasalar da mı? Bence bazı Avrupalı liderler ve belki de siz eylemi onaylamadınız.

THATCHER: Birşey olup bittiğinde artık yapılacak birşey kalmamıştır. İleriye dönüp, meselelerimizi en iyi nasıl çözebileceğimize bakarız. Bu durumda rehineler için en iyi ne yapabiliriz. Nasıl ilerleyebiliriz? Aslında bu gelecekte yardım edeceğiz anlamına geliyor.

KÖRÜ KÖRÜNE DESTEK DÜŞÜNCESİ SAÇMADIR

SORU: Sizce, Avrupa'nın Başkanı yalnızca desteklemekle kalmayıp onu insiyatifi almaya sevketmesi zamanı geliyor mu?

THATCHER: Bence, körü körüne destek düşüncesi saçmadır. Büyükelçilerin hemen hemen her gün ABD Dışişleri Bakanlığına ya da Beyaz Saraya girip çıktıklarını biliyorsunuz. Kanımca ABD yılların diplomatik ustalığına sahip bizlerden görüşlerimizi bekliyor.

SORU: Batı Almanya'da Başkanın eylemlerinin seçime gidilmesine bağlı olduğu yolunda bir görüş var.

THATCHER: Böyle bir suçlamayı yapmak çok kolay. Ancak mesele çok daha derin değil mi? Rehineler altı aydır orada. Başkanın temkinli siyasetleri, uluslararası kuruluşlara başvurma girişimleri bir sonuç vermedi. Amerikan halkı sabırsızlanıyor. Bu yüzden, Carter, Amerikan kamuoyuna bir cevap vermek üzere birşey yapmanın gerekli olduğunu düşünmüş olabilir.

SORU: Sayın Başbakan, sizin de aynı şekilde rehineleriniz bulunsaydı, düşüncenize ters düşen bir eyleme girişir miydiniz?

THATCHER: Sanırım, bu durumda kamuoyunu doğru bildiğimiz yola sokabilirdik. Ayrıca, kurtarma girişimiyle askeri müdahale arasında da bir ayrım yapmalıyız.

LİMANLARIN ABLUKA ALTINA ALINMASINA TAMAMEN KARŞIYIM

SORU: Bu fark lafta var ama, değil mi?

THATCHER: Bütün uluslararası anlaşmaları çiğneyerek, yasa dışı tutulan insanlarımıza yardıma çalışmak için kurtarma çabası, limanların abluka altına alınması veya mayınlanması cinsinden askeri müdahaleden oldukça farklıdır. Şunu itiraf edeyim ki, ikincisine tamamen karşıyım.

SORU: Ne var ki, kurtarma girişiminin İran'daki gibi bir rejimin bulunduğu bir ülkede yürütülmesi çok riskli olmuyor mu?

THATCHER: Ne yapasanız yapın, riske girersiniz. Bu insanlar rehin tutulmamalıydı. Eğer bu rehine işi olmasaydı dünyadaki olaylar çok daha sağlıklı olurdu. Şu anda İran'la daha dostça ilişkilere girmeye ihtiyacımız var. İç meseleleri olacaktır ama bunlar onun bileceği iş. Bir ülkenin iç meseleleri ilere ise karar vermek bize düşmez. Bu mesele olmasaydı, bu meseleyi çözebilseydik, hepimiz daha büyük bir mesele olan Rusya meselesiyle uğraşabilirdik. Rusya, Afganistan gibi bağımsız bir ülkeye askerlerini sokuyor ve kukla bir hükümet kuruyor. Bu bütün bloksuz ülkeler için kaygı verici bir şey olmalı.

SORU: Batı ve Sovyetler Birliği'nin bir araya gelip meseleleri çözmesi gerekmez mi?

THATCHER: Tahran'a giden yol Moskova'dan geçmez. Devlet Başkanı Beni Sadr'la görüşmeyi sürdürmeliyiz.

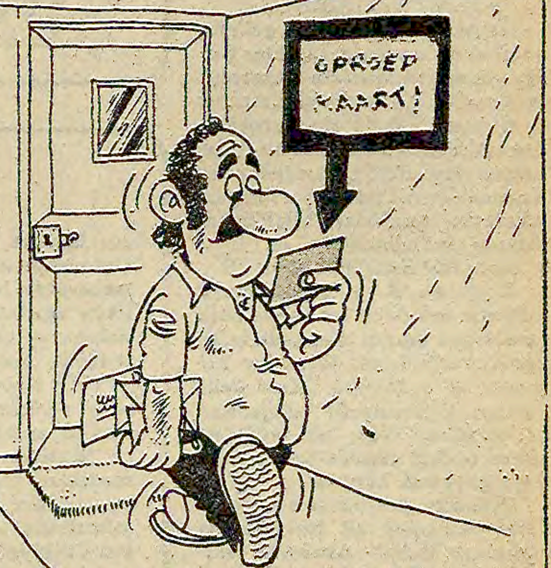
SOVYETLERİN AFGANİSTAN'DAN ÇEKİLECEĞİNE DAİR BİR BELİRTİ YOK

SORU: Şu anda Sovyetler Birliği ile temaslarınız ne durumda?

THATCHER: Bizce kısa zamanda çekilmeler ama çekilmelerine dair bir belirti yok. Afganistan hiç bir zaman Sovyet Rusya'yı tehdit etmedi. Sovyet Rusya orada kendisinin istediği cinsten bir komünizme uymayan hükümet gördü ve ülkeye girdi. Yalnızca Batılı ülkeler değil bütün bloksuz dünya da olayı mahkum etti.

SORU: Siz de Başbakan Schmidt gibi 1914-1918'le 1980 arasında bir benzerlik kuruyor musunuz?

THATCHER: Hayır. Tek benzerlik 1914 savaşına sürüklenip gittiğimizdir. Şimdi böyle içinden bir dünya savaşına sürüklenmemeliyiz. Bence tehlike başka yerden geliyor. Sovyet Rusya Afganistan'a giriyor. Sovyetler adına Kübalı paralı askerler Angola ve Etiyopya'da. Sovyetler dünyanın birçok ülkesinde yıkıcı faaliyet yürütüyor. Esas tehlike burada. Buna dikkat etmeliyiz.

Hollanda'da yabancı işçileri oy atmaya teşvik eden çeşitli dillerde yazılmış el ilanları.

Bozkurtların Rotterdam seçimlerine katılması yasaklandı,

Hollanda, yabancı işçilere seçme ve seçilme hakkı tanıyor

LAHEY(ÖZEL)

Hollanda'da yaşayan yaklaşık 500 bin yabancıya seçme ve seçilme hakkı tanınıyor. Konuyla ilgili olarak parlamentoda açılan görüşmelerde parlamentonun önemli bir bölümü bu hakkın tanınmasında geç kalındığını belirtiyor. Hollanda Millet Meclisi çoğunluk kararı ile bu yöndeki temennisini bildirmişti. Aynı konu Senato gündeminde bekliyor. Konuyu yakında ele alacak olan Hollanda Senatosunda Hollanda'nın en büyük partisi olan Sosyal-Demokrat Emek Partisi ve üçüncü büyük parti olan Özgürlük ve Demokrasi için Halk Partisi (liberal) ve diğer muhalefet partileri seçme-seçilme hakkının tanınmasını istiyorlar. İktidardaki Hıristiyan Demokrat Partisi ise henüz bu konuda görüş belirtmedi. Hıristiyan Demokratların bir kısmı muhalefetle ortak görüşte.

Seçme-seçilme hakkının tanınması için Hollanda Anayasasında değişiklik yapılması gerekiyor. Bundan dolayı Hıristiyan Demokrat Partiden bir kısım temsilcinin karar lehinde oy kullanması gerekiyor.

Seçme-seçilme hakkının tanınmasıyla Hollanda'da yaşayan 500 bin yabancı, azınlıklara tanınan bütün haklardan yararlanmış olacak.

Bazı siyasi partiler yabancılara milletvekilliği ve senato seçimlerine katılma hakkının da tanınmasını istiyorlar. Bazıları ise sadece belediye ve mahalle seçimlerine katılınmasını istiyor. Belediyeler için seçime katılma hakkının tanınması halinde Hollanda Anayasasının eşitlik ilkesi işletilerek parlamento seçimlerine katılma hakkının sağlanması mümkün olacak.

ROTTERDAM'DA YABANCILAR SEÇİME KATILIYOR

Nüfusunun yaklaşık yarısı yabancılardan oluşan dünyanın en büyük liman şehirlerinden biri olan Rotterdam'da Belediye Meclisinin aldığı bir kararla yabancılara da şehre bağlı bütün semt ve mahalle seçimlerine katılma hakkı verildi. Mahalle ve semt belediyelerindeki belediye meclisleri seçimleri 28 Mayısta yapılıyor. Seçime katılmaları için bütün yabancıların evlerine seçmen kartları postalandı.

Yabancılar istedikleri gibi seçime katılıyorlar. Yalnız Bozkurtlar ve Faslı faşistlerin seçime katılması yasak. Yabancılar isterlerse kendileri liste çıkarabiliyor, isterlerse herhangi bir siyasi partinin listesinden kontenjan almaya çalışıyorlar.

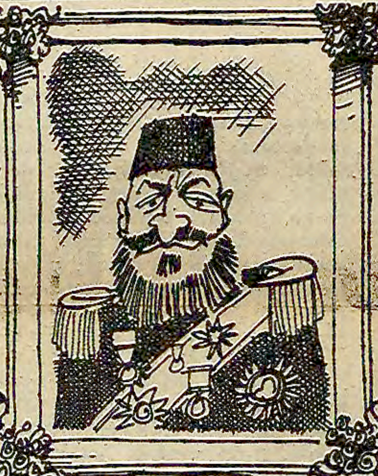
Rotterdam'daki seçimlerle ilgili bir açıklama yapan HTHB (Hollanda Türkiye Halk Birliği) Genel Başkanı Niyazi Terzi, "Türkiyeli işçilerin en yoğun olarak bulundukları Centrum-West ve Centrum-Noord mahallelerinde Hollanda Emek Partisinin listesini destekliyoruz. Sosyal-Demokrat Partinin listesinde Memduh Kahraman ve Esma Yiğitoğlu isimli devrimci ve yurtsever adaylar bulunuyor. Bu insanlar aynı zamanda Rotterdam Yabancılara Yardım Kurumunda sosyal danışmanlık yapıyorlar. Her gün halkımıza hizmet görevlerini yerine getiriyorlar. Bu yurtseverlerin belediye meclisinde de bizlerin haklarını en iyi bir şekilde savunacaklarına inancımız sonsuzdur. Sahta TKP'nin Hollanda'daki örgütü HTIB'e oy verme, sana ve ülkene hizmet edenleri seç" dedi.

Hollanda Türkiye Halk Birliği bu seçimlerde liste çıkartmıyor. HTHB'nin desteklediği listenin kazanmasına kesin gözüyle bakılıyor.

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

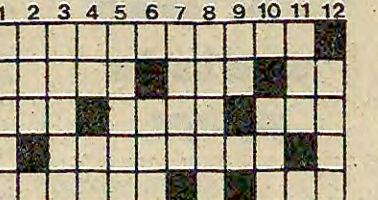

DEVAMI YARIN

SOLDAN SAĞA– 1) Eski Arabistan'da Alamut Kalesinde yaşamış İsmailiye mezhebinin kurucusu 2) Sinirli- Amerikan Merkezi Haberalma Örgütünün kısa adı - Yemek 3) Taraf - TERSİ İtalya'nın başkenti - Bir erkek adı 4) Eski dilde galip gelmek 5) Güven - Gelecek zaman 6) TERSİ Tokat'ın bir ilçesi 7) İş birimi olarak kullanılan bin din yeğinliğindeki bir gücün, uygulandığı noktaya bir santimetre yol aldırmasıyla oluşan iş - Bir şeyin bulunmasını sağlamaya çalışmak 8) TERSİ bir asalet ünvanı; TERSİ eski Yunancada bir harf, TERSİ şafak vakti.

YUKARDAN AŞAĞIYA – 1) İtibar, değer, saygınlık 2) Baston, Radonun simgesi 3) Şili'nin başkenti 4) TERSİ eski dilde su, TERSİ kuzu sesi 5) Amerika'da çok ünlü bir şelale 6) Deriden yapılan su kabı 7) TERSİ tiyatro ve sinemalardaki üç-beş kişilik özel bölme, TERSİ çorba, su gibi sıvıların konduğu kab 8) Beraber 9) Baryumun simgesi - TERSİ bir ... iki 10) Bir şeyin üstüne doğru yaslanan 11) Tavır, du... TERSİ beyaz 12) TERSİ matematikte bir eğrinin iki ... birleştiren doğru parçası.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1- Yaşar Kemal 2- Asabiye- milA 3- maŞ Harman 4- Bamteli 5- otaN- enatseK 6- Kanser, Ak 7- Ye, riK, En, İs 8- Asa, Samsun.

YUKARDAN AŞAĞIYA: 1- Kamboçya 2- Saat, Es 3- Yaşmak 4- Ab, tnaR 5- Şişe, Nis 6- Ay, leskA 7- Rehine 8- areS 9-emreT, nU, 10- Mim, sa 11- Ala, Eki 12- lanaK, su

sorular? cevaplar

Dünden bugüne ekonomik buhranın nedenleri 2

SORU: Yaşadığımız ekonomik buhranın uzun vadeli nedenleri nelerdir?

CEVAP: Kuruluşundan 57 yıl sonra, Türkiye Cumhuriyeti hâlâ esas olarak bir tarım ve hafif sanayi ülkesidir. Nüfusumuzun yaklaşık üçte ikisini oluşturan milyonlarca köylü vatandaşımızın birinci talebi ve ihtiyacı, köklü bir toprak reformudur. Oysa ülkemizi yıllardır yönetenler, köylünün toprak ve özgürlük isteğinin hep karşısına dikilmişlerdir. İnönü döneminin "Tek Partisi"si, tahsildarı ve jandarmasıyla köylüyü amansızca ezmiş, Bayar ve Menderes'lerin DP'si "bize toprak reformu değil tarım reformu lazım" diyerek işi yokuşa sürmüştür. 27 Mayıs 1960 sonrasında, Anayasa'nın yirmi yıllık emri hep hasıraltı edilmiştir. 1965-71 arasında muhalefetteyken "toprak işleyenin, su kullananın" sloganını atanlar, 1973 sonrasında iki kere iktidara geldiklerinde bu söylediklerini unutmuşlardır. MC hükümetleri, 1975-77 arasında Urfa reform bölgesinde köylüye toprak vermemek için ne mümkünse yapmışlar, ağaların, arazilerini türlü dalaverelerle kamulaştırma işleminden kaçırmalarına göz yummuşlar, nihayet reform bütünüyle baltalandıktan sonra tarlaların eski sahiplerinin eline geçmesine çanak tutmuşlardır.

Ağa toprakları ve hazine topraklarının büyük kısmı, köylüyü yeterli miktarda toprağın tapulu sahibi yapacak şekilde dağıtılmadığı için, birinci olarak, tarımla uğraşan ailelerden belki 1.5-2 milyon kadarını dört bir yandan kuşatan icar, ortakçılık ve yarıcılık ilişkileriyle tefeci-tüccar sömürüsü, küçük üreticiyi ezmeye devam etmiştir. Tarımsal verim nispeten yavaş yükselmiş, son yirmi yıldaki gelişmeye rağmen köylü sıkıntı ve yoksulluktan kurtulamamıştır. İkinci olarak, tarımımız ağır ilerlediği için milli sermaye birikimimiz zayıf kalmıştır. Toprakağaları ve tefeciler, köylünün sırtından elde ettikleri gelirleri lüks ve safahat içinde tüketmektedirler. Türkiye'nin sanayileşmesi için kullanılabilecek kaynaklar, böylece Beyoğlu'nun, Adana'nın, İskenderun'un, Antep'in barlarına ve diğer yoz eğlence yerlerine, kaçakçılığa ve yabancı ülkelere akıtılmaktadır. Kapitalizmin gelişmesi açısından bile ayakbağı olan vurguncu, istifçi ve asalak kesim, her yıl yüz milyarları havadan kazanıp kanunsuz faaliyete yatırır ya da çarçur ederken, Türkiye, tarım ve sanayisini geliştirmek açısından kaynak darlığı içinde kıvranmaktadır.

Türkiye tarımının bu geri yapısı bize ta 1920'lerden, hatta Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinden mirastır ve bugünkü ekonomik buhranın en uzun vadeli temelini oluşturmaktadır. Bu zeminin üzerine, 1950'lerde ve 1960'larda başka çürük duvarlar dikilmiş, yeni yeni sakatlıklar eklenmiştir.

(Aynı konudaki sorulara ve cevaplarına yarın devam edeceğiz)

Okuyucularımızın gazetemize sordukları çeşitli konuları bu köşede cevaplandıracak, ayrıca ülkemizin çeşitli sorunlarını ele alarak çözüm önerileri getirmeye çalışacağız. Sorularınızı ve konu önerilerinizi bekliyoruz.

CHP İl...

(Baştarafı 1. sayfada)

İl Başkanı Av. Mustafa Kulkuloğlu'nun daha önce Vali Babür Ünsal tarafından hedef gösterildiğini belirterek, "İl Başkanımızın öldürülmesinin baş sorumlusu Başbakandır ve onun Kayseri Valisidir" dedi.

Hükümetin teröristleri koruyan tutumuyla huzurun sağlanamayacağını da belirten Üstündağ, "Yılan kendisini besleyeni de sokar. Terörizm yılana benzer, kendisini besleyeni de günü gelince sokar" şeklinde konuştu.

POLİSİN EV BASKINLARI

Kayseri'de Vali Babür Ünsal'ın göreve başlamasından bu yana sık sık geceleri Uğurevler ve Ardıncık Mahallelerine baskınlar düzenleniyor ve halka baskı yapılıyor. Son günlerde evlere ve kahvelere yapılan baskınların polis tarafından [illegible] belirtildi. Bu baskınlardan birinde iki kardeş yaralandı. Yaralanan kardeşlerden biri saldırganlardan elindeki silaha sarılıp, silahı bırakmadı. Ele geçirilen silah incelendiğinde silahın Kayseri Emniyetine ait olduğu ve numarasının silinmiş halde olduğu görüldü.

Ayrıca CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'ın bir süre önce Kayseri'de işkence gördüklerini açıkladığı yurttaşlar da kurşun yağmuruna tutuldu.

POLİS UYDU İŞBİRLİĞİ

Kayseri'de 1 Mayıs'ta gözaltına alınan Devrimci Liseliler Birliği yöneticisi Mustafa Karabulut ve bir TİKP yöneticisi Emniyet 1. Şubede Ülkü Yolu Derneğinden getirilen komandolar tarafından dövdürüldü. Bu işkenceler Kayserililerin "Baba" ve "Papaz" lakabıyla tanıdıkları MHP'li polislerce yürütülüyor.

POLİSİN BASTIĞI KAHVE

Uğurevler'de 3 Mayıs akşamı mitinginden önce bir kahve polis tarafından arandı. Kahvede bulunanlar tartaklandı. O akşam komandolar sokaktan "Kızıl Kelle avcıları Uğurevlerde" sloganlarını yazdılar. Yazı işi bittikten sonra polisin gündüz bastığı kahveyi tarayarak kaçtılar.

Bilindiği gibi bir süre önce de Celal Şimşek'e ait bir kitabevi başında "Baba" lakabıyla tanınan ve Pol-Bir Ankara eski Başkanı Niyazi Yılmaz'ın bulunduğu bir grup polis tarafından basılmış daha sonra kitabevi kimliği belirlenemeyen kişilerce kurşunlanmıştı.

Jandarma...

(Baştarafı 3. sayfada)

Okulun bahçesine daha yeni gelmiştim ki, ateş açıldı, yaralandığımı farkettim" dedi.

Öğretmen ve öğrenciler, ateş açan jandarmaların başında 375 görev numaralı onbaşının öteden beri öğrencilere baskı yaptığını ve kışkırtıcı sözler söylediğini ifade ettiler. Sözkonusu onbaşının, iki ay kadar ortadan kaybolduktan sonra, ilk kez olay günü okulun önünde görüldüğü öğrenildi.

Öğrencilere ateş açan jandarmalar, daha sonra sınıflara da girerek tek tek seçtikleri 35 öğrenciyi gözaltına aldırdılar.

YSE...

(Baştarafı 3. sayfada)

YSE 15. Bölgede çıkarılan işçilerin isimleri şöyle: Kemal Özbek, Hulusi Doğan, Halil Kutlu, Zeki Şimşek, Aydın Başgün ve Emrah.

Öte yandan 15. Bölgeden 7 işçi işten çıkarılırken, aralarında MHP'lilerin de bulunduğu 40 kişinin işe alındığı bildirildi.

DENİZCİER'İN MEKTUBU

Bundan bir süre önce Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ve Genel Sekreter Sadık Şide Köyişleri Bakanı Ahmet Karaaslan'a bir mektupla başvurarak YSE'de işçi çıkarmaların ve nakillerin son bulmasını ve çalışma barışının yeniden kurulmasını istemişlerdi.

Türk-İş'in bütün uyarılarına rağmen YSE'deki partizanlığın hızla devam ettiği ve son günlerde giderek arttığı görülüyor.

MENKUL SATIŞ İLANI
İstanbul 4. İcra Memurluğundan
Dosya No: 978/13395

Mahcuz olup satılmasına karar verilen (189.000) lira kıymetinde 1-Adet 31 ekranlı televizyon, panasonic marka [illegible] 2-adet büyük pikap 3-adet [illegible] 4-adet [illegible] büyük bol koltuk, 5-adet [illegible] masası, 1-adet elektrikli hesap makinası 13-adet [illegible] 1-adet Arçelik büyük boy klima cihazı 2-adet [illegible] marka 4,5 ayak buz dolabı 5-adet [illegible] kristal tavan avizesi 15-adet vinleks kapalı koltukların birinci açık artırması 12.5.1980 günü saat 12.00-12.30 arasında mahcuzun bulunduğu Mecidiyeköy Büyükdere Cad. No: 40 Beyhan Ana [illegible] sinde yapılacaktır. Bu günde verilen bedel muhammen kıymetin %75'ini bulmadığı taktirde ikinci arttırması 13.5.1980 günü aynı yer ve saatte yapılarak en çok arttırana peşin para ile satılacaktır. İhale karar pulu ile dellaliye resmi alıcıya aittir. Alıcı olmak isteyenlerin mahallinde hazır bulunmaları ilan olunur.

(Basın: 3342-492)

Evleri yerle bir olan Çiğdemli köylüleri eşyaları yüklenip aşağı köylere iniyorlar.

Yerle bir olan köy hala kayıyor

ERZİNCAN (AA)

ERZİNCAN'a bağlı Kemah ilçesinin Çiğdemli köyündeki toprak kayması devam ediyor.

Dört gün önce saat 06.00 sıralarında başlayan toprak kayması nedeniyle 100 hanelik köy yerle bir olmuştu. Önceki gece köy dışında bulunan iki ev de yıkıldı. Toprak kaymasının devam ettiği köyde 3 bin kavak, 4 bin meyve ağacı da kayan toprak altında kaldı.

Köy muhtarı Abubekir Deniz, felaketzedelerin yaralarının bir an önce sarılmasını isteyerek, Kemah'dan da yardım toplandığını söyledi. Halen toprak kaymasının devam etmesinin tarlaları da yok ettiğini belirten muhtar, köylülerin elinde ekecek tarlanın kalmadığını bildirdi.

Kayseri Valisi...

(Baştarafı 1. sayfada)

açıklamada, Kayseri Valisi Babür Ünsal'ın derhal görevinden alınmasını istedi. MHP'li katilleri kanatları altına alan ve palazlandıran hükümet ve Kayseri Valisinin sorumluluğunun gittikçe ağırlaştığını belirten Yalçın, halka yönelen saldırıların önlenmesi ve katillerin yakalanması için alınması gereken ilk tedbirin valinin görevden alınması olduğunu ifade etti.

CHP Kayseri İl Başkanı Kulkuloğlu'nun öldürülmesinin ardından [illegible] anarşi ve teröre karşı mücadele çağrısı [illegible] isteyen Hasan Yalçın, açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Katiller ve koruyucuları halkın güçlü direnişiyle karşılaşmadıkları sürece azıtmaya devam edeceklerdir. Toplumumuzun seçkin aydınlarına ve siyasi parti yöneticilerine yönelen saldırıların amacı halkı sindirmek ve boyun eğdirmektir. Bütün Türkiye'nin birlik halinde Rusya'ya karşı bağımsızlık mücadelesine hazırlanması zorunluluktur. İç kutuplaşmayı ve bölünmeyi körükleyenler Türkiye'nin düşmanlarına hizmet etmektedirler."

ÇAMKIRAN'IN AÇIKLAMASI

Öte yandan, Türkiye İşçi Köylü Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Mustafa Kemal Çamkıran da Ankara'da yaptığı açıklamada Vali Babür Ünsal'ın Kayseri'de komando terörüne göz yumduğunu hatta desteklediğini belirtti.

CHP Kayseri İl Başkanı Mustafa Kulkuloğlu'nun katledilmesini kınayan ve hükümetin bu konudaki sorumluluğunu hatırlatan Çamkıran, "CHP Kayseri İl Başkanını vuranlar, Kayseri duvarlarına 'Kızıl Kelle Avcıları' diye yazanlardır" dedi.

Açıklamasında hükümetin himayesinde yapılan 3 Mayıs ırkçılık mitinginin sonuçlarının görülmeye başladığını ve Demirel hükümetinin bir parti militanı gibi çalışan Vali Babür Ünsal'ı görevde tutmakla Kayseri'deki teröre ve cinayetlerin sorumluluğunu da üstlenmiş olduğunu vurgulayan Çamkıran, Mustafa Kulkuloğlu'nun ölümü dolayısıyla, CHP'ye, ailesine ve yakınlarına başsağlığı diledi.

İLAN
İstanbul 4. İcra Memurluğundan
DOSYA NO: 978/13395

Mahcuz olup satılmasına karar verilen (105.000) lira kıymetinde 66 91 01-66 91 02 Ve 66 81 77 Sayılı telefonların intifa hakkının ilk açık arttırması 12.5.1980 günü saat 16.00-16.30 arasında İst. 4. İcra Memurluğunda yapılacaktır. O gün mahcuza verilen bedelin muhammen kıymetin %75'ini bulmadığı taktirde ikinci satışı 13.5.1980 günü aynı yer ve saatte yapılarak en çok arttırana peşin para ile satılacaktır. İhale karar pulu ile dellaliye resmi alıcıya aittir. Alıcı olmak isteyenlerin mahallinde hazır bulunmaları ilan olunur.

(Basın: 3341-491)

Sosyal Sigortalar Kurumu Şişli Bölge Müdürlüğünden
Prim borcu tebligatı ilanı

Borçlu: Mustafa Akgün
Adres: Beşiktaş Mısırbahçe sk. No: 76/78
Mevzuu: Müdürlüğümüzde 4.4003.11.1608.32.12 sicil sayılı dosyada işlem gören, Feriköy Duatepe mah. Avukat cad. Şahmerdan sk. 208 parsel 1258 ada, 51 pafta adresinde kurulu inşaat işyerinizde [illegible] çalıştırdığınız sigortalıların sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançlar toplamını gösteren aylık sigorta primleri bildirgesinin [illegible] belgelerin tüzükte belirtilen süre içinde gönderilmemiş olması sebebiyle, sigorta primleri hesabına esas tutulacak kazançlar toplamı 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2167 sayılı kanunla değiştirilen 79. maddesi gereğince [illegible] ve bu suretle hesap edilen 10364.80 TL prim, 2072.96 TL gecikme zammı, [illegible] 3971.09 TL. olmak üzere cem'an 16408.85 TL borcunuz yukarıda yazılı adresinize PTT vasıtasıyla [illegible] 375.55 TL, prim, Aynı Kanunun 80. maddesi gereğince ödenmesi gereken 75.11 TL, gecikme zammı ve 147.09 TL %5 faiz olmak üzere cem'an 597.75 TL borcunuzda da yukarda yazılı adresinize PTT vasıtasıyla, tebliğe verilmiş ise de bilatebliğ iade olunduğundan, 7201 sayılı Tebligat Kanununun 28. maddesi gereğince [illegible] ilanen tebliğat yapılmasına zaruretinde kalınmıştır. Ayrıca yine aynı sicil sayılı işyeriniz [illegible] 506 sayılı Kanun gereğince ödemeniz gereken 375.55 TL, prim, [illegible] Bu suretle yukarda muhteviyatı belirtilen prim borçlarınızı yasal süre içinde ödemediğiniz takdirde [illegible] hakkınızda tatbik edilmek üzere icra takibine geçileceği hususu tebliğ yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur.

(Basın: 14415-493)

İLAN
Tekel Yedek Parça Fabrikası Müdürlüğünden

1— Aşağıda cins ve miktarı yazılı boru satın alınacaktır.

1/2"	D. Galvenizli boru	600	m
3/4"	" "	400	m
1"	" "	300	m
3/8"	Siyah "	300	m
1/2"	" "	600	m
3/4"	" "	300	m
1"	" "	300	m

2— Pazarlık 28.5.1980 günü saat 14.00'de Cevizli'deki fabrikamız satınalma komisyonunca yapılacaktır.
3— Boruların muhammen bedeli 463.335.32 lira olup geçici teminatı 34.750.- liradır.
4— Bu işe ait şartnameler her gün mesai saatleri içinde fabrikamızdan temin edilebilir.

(Basın: 14335-490)

Silahlı...

(Baştarafı 3. sayfada)

olarak çalışan İbrahim Hoşgör gibi, eski dönemde işten atılan kişiler var. Son olarak 16 Nisan günü İzmir'de, bir MHP'linin cenaze töreninde çıkan olaya karışan ve bu olayda aldıkları yara yüzünden hastanede yatmakta olan Ahmet Koldaş ve Mehmet Tezcan isimli MHP'liler de hastanede yattıkları sırada Abdülhak Güneri tarafından işe alındılar.

Sayıları 30'dan fazla olan İplik Fabrikası bekçilerine Tariş'in zimmetli 7.65'lik Baretta marka tabancalar veriliyor. AP teşkilatı kanalıyla işçiler üzerinde baskı uygulamak amacıyla işe alınan ve silahlandırılan MHP'li fedailerin, yakında kanlı olaylar yaratmaları beklenebilir. Nitekim, daha şimdiden bekçi kadrosundaki AP ve MHP'liler arasında çatışmalar olduğu ve bazılarının yaralandığı bildiriliyor. Fabrikanın işletmeye açılmasından sonra, MHP'lilerin saldırılarını işçilere yöneltmeleri ve daha büyük olaylara yol açmaları muhtemeldir. Tariş işletmelerine yeni alınan bütün kadroların, AP teşkilatından aldıkları listelere göre işe alındıkları göz önüne alınırsa, bütün olayların sorumluluğunun AP İzmir İl yöneticilerine ait olacağı açıktır.

CHP...

(Baştarafı 3. sayfada)

karar verilmesi halinde salı günü Batur çekilecek. Batur'un çekilmesinden sonra AP'nin de genel başkan yardımcısı Kamran İnan'ı [illegible] adaylıktan çekeceği bildiriliyor.

Bundan sonra ya iki liderin bir araya gelerek ortak bir aday bulmak için görüşecekleri, ya da AP'nin bu defa Cumhurbaşkanı Vekili ve Senato Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil'i, CHP'nin de kendi adayını çıkaracağı belirtiliyor. Ancak, CHP'nin kimi çıkartacağı henüz kesinleşmedi. CHP içindeki muhalefet grupları Kocaeli Milletvekili Turan Güneş'i aday göstermek üzere çalışma yaparlarken, Genel Başkan Ecevit'in de Millet Meclisi eski Başkanı ve Kars Milletvekili Kemal Güven'in aday gösterilmesinden yana olduğu bildirildi.

Üç kardeşi...

(Baştarafı 3. sayfada)

de yüzbaşı [illegible] bulunduğu görüldü.

Öte yandan Ağrı Belediye Başkanı Orhan Alpaslan Ağrı'da meydana gelen olayla ilgili olarak tutuklandı.

TİKP İstanbul İlçe Örgütlerine yapılan baskılar kınandı

İSTANBUL (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi Üyesi ve İstanbul İl Örgütü Başkanı M. Halim Spatar basına yaptığı açıklamada TİKP İstanbul İlçe örgütlerine yapılan baskıları ve kanunsuz uygulamaları kınadı. M. Halim Spatar'ın açıklaması şöyle:

"Son günlerde partimiz bazı güvenlik görevlilerinin yasalara aykırı ve keyfi uygulamalarına maruz kalmıştır. Bu uygulamalar, Anayasa, yasalar ve Sıkıyönetim Komutanlığının güvencesi altındaki partimizin faaliyetine zarar vermektedir:

"1) 1 Mayıs günü Adalar İlçe Lokaline gelen bazı görevliler parti bayrağımızı alıp götürmüşlerdir. Aynı uygulama Beşiktaş İlçe Merkezimizde tekrarlanmış kapıyı kırarak içeri giren görevliler parti bayrağımıza el koymuşlardır.

"2) Çağlayan'daki Şişli İlçe Merkezimize gelen bir görevli, erlere "ikinci bir emre kadar burayı açtırmayın ve kimseyi yanaştırmayın" emrini vermiş, ilçe merkezimiz bir süre kapalı kalmış, ancak çeşitli [illegible] sonucunda açılabilmiştir.

"3) 5 Mayıs Pazartesi günü Eminönü İlçemize gelen bir grup görevli ilçemizi arayacaklarını söyleyerek içeri girmişlerdir. Bu aramada görevliler herhangi bir yazılı emir göstermedikleri gibi bir gerekçe de belirtmemişler ve tutanak da tanzim etmemişlerdir.

"4) Kartal İlçemiz Kurfal Lokali, 6 Mayıs Salı günü herhangi bir yazı ve emir olmaksızın aranmış, iki parti taraftarı götürülmüş, daha sonra serbest bırakılmıştır.

"5) Sarıyer, Beykoz, Beşiktaş, Adalar İlçe Başkanlarımız ve yöneticilerimiz 29 Nisan akşamı gece yarısı evlerinden alınmış herhangi bir açıklama yapılmadan gözaltında tutulmuş ve 1 Mayıs'tan sonra serbest bırakılmışlardır.

Halkın...

(Baştarafı 3. sayfada)

dit edilmedikleri şeklinde ifade vermeye zorladığı görüldü. Tanıklar komiserin baskısına rağmen, tehdit edildikleri şeklinde ifade verdiler. Komandoları kollayan Komiser Hamdi, bilgi almak için karakola giden muhabirimizi de "olay çıkarmakla" suçladı.

Komandolar, esnafın ifadelerine ve suç delillerine rağmen daha sonra Alemdar Karakolu tarafından serbest bırakıldılar.

Arabul'u...

(Baştarafı 1. sayfada)

ben konuşmak istemem" dedi.

Konuyla ilgili olarak görüşüne başvurduğumuz Menteşeoğlu, üzerinden 11 sene geçtiğini, olayı hatırlayamadığını, gazetemizdeki yayını araştırdıktan sonra cevap verebileceğini söyledi. Ancak, randevu vermekten kaçınan ve ısrarla hatırlamadığını belirten Menteşoğlu, hatırlaması için yaptığımız yardım teklifini de reddederek, sonunda "İdarecilere sorun, ben şu anda parti içinde herhangi bir yönetim kademesinde değilim. Konuşmak istemiyorum" dedi.

Tariş...

(Baştarafı 3. sayfada)

belirtiliyor.

Sendikanın grev kararına rağmen görüşmelerden yana olduğunu kaydeden Gıda-İş Şube Sekreteri Ali Rıza Nişancı "Buna karşılık işverenin lokavt ilan etmesinin anlaşmadan yana olmadığını gösterdiğini" söyledi. Tariş Üzüm Birliği önceki günkü toplantısında greve karşı lokavt uygulanmasına karar vermişti.

Öte yandan Gıda-İş Sendikasının Tariş Alkol Fabrikasında bir ay önce başlattığı grev sürüyor.

Usaş'taki anlaşmazlık çözülüyor

ANKARA (ÖZEL)

TÜRK Hava Yollarındaki grev devam ederken, USAŞ'taki anlaşmazlığın çözülmek üzere olduğu bildirildi. Uluslararası Sivil Havacılık Anonim Şirketinde çalışan 600 işçiyi kapsayan görüşmelerde ücret dışındaki konularda anlaşmaya varıldığı öğrenildi. İşverenin bir ücret önerisinde bulunduğu, ancak sendikanın bunu kabul edip etmediğini henüz bildirmediği öğrenildi. Yapılan görüşmelerde vardıya primlerinde, ikramiyelerde, fazla mesailerin ödenmesinde ve disiplin kurallarında anlaşmanın sağlandığı gelen haberler arasında.

Türk Hava Yollarındaki grev nedeniyle devam eden görüşmelerde ücret konusu ve grevde geçen günlerin ücretlerinin ödenmesi dışında kalan konularda anlaşmanın sağlandığı bildirildi. İşverenin grevde geçen günlerin ücretini vermek istemediği öğrenildi.

BAŞSAĞLIĞI

Değerli İnsan

Ömer Karataş

Vefat etmiştir. Ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz

TİKP Genç İlçe Örgütü

Antalya Barosu avukatlarından Mükerrem Erdoğan ve 6 yaşındaki oğlu Çağlayan Erdoğan bir süre önce evlerine yapılan saldırıda eşinin ölümüne, kendisinin yaralanmasına yol açan saldırganları teşhis ettiler. Mükerrem Erdoğan ve oğlunun teşhisine göre saldırganlar Kurtuluşçu olarak bilinen Şaban Taş ve Ramazan Yılmaz. 12 Mart döneminde Deniz Gezmiş ve birçok devrimcinin avukatlığını yapan Mükerrem Erdoğan'a saldıranlar kendilerini Kurtuluşçu olarak tanıtmışlar ve "Artık bizim davalara bakmıyorsun" demişlerdi.

Avukat Mükerrem Erdoğan'ın eşinin cenazesi kaldırıldı

Avukatlara saldıranların davalarının üstlenilmemesi istendi

ANTALYA (ÖZEL)

SON günlerde özellikle Antalya'da avukatlara yönelik saldırılarla ilgili olarak görüşünü aldığımız Antalya Baro Başkanı Aktan Güra hukukçulara düşüncesinden dolayı yapılan saldırılarda başka bir avukat karşı dava almamalıdır" dedi. Antalya Baro Başkanı Aktan Güra şunları söyledi:

"Aslında bir avukatın diğer bir avukat aleyhine dava kabul etmesi savunma özgürlüğü ve hukukun üstünlüğü bakımından normal ve tabii karşılanabilirse de düşünce özgürlüğüne, can güvenliğine yönelik hareketlerde davanın kabul edilmemesi gerektiği kanaatindeyim. Boşanma, alacak, nafaka gibi davalar alabilirler ama mesleğe, düşünce özgürlüğüne yönelik davalar kabul edilmemelidir. Bir avukatın mağdur edilmiş, meslektaşının bütün halkın nefretini kazanmış bir olayda suçluların savunulması avukatlık mesleği ve meslektaşlar arasında dayanışmayı sarsmaktadır.

"Eğer hiç bir kimsenin savunmasız bırakılmaması prensibi karşısında savunma özgürlüğü düşüncesi ile bu bir hak olarak düşünülecekse, hiç olmazsa suçluların Baroya müracatla kendilerine bir müdafi istemeleri zorunlu kılınmalıdır.

Antalya Barosu Başkanı Aktan Güra bu konuda Antalya Barosu olarak Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna bir öneri götüreceklerini de belirtti.

Pendik...

(Baştarafı 3. sayfada)

devreye girerek, MHP Milletvekili Gün Sazak'ın da ortak olduğu Yüksel İnşaat A.Ş'nin istekleri doğrultusunda ihale dosyasında değişiklik talebinde bulundu. İlgili ünite müdürlüğü ve bir kısım Yönetim Kurulu üyeleri de ertelemeye kesin olarak karşı çıktılar. Erteleme gerçekleşmedi. Bu arada, uzun bir süredir ihalenin erteleneceği dedikodusunu yayan Yüksel İnşaat A.Ş. ummadığı bu durum karşısında şaşırdı ve teklifi hazır olduğu halde veremedi.

"HAVUZA HAYIR, KIZAĞA EVET"

Havuz ihalesinde arzu ettikleri sonucu alamayan çevreler, bu defa vakit kazanmak ve engel gördükleri kişileri banka yönetimindeki etkili görevlerinden uzaklaştırabilmek için 170 bin DWT'luk gemi yapabilecek kuru havuz inşaatından vazgeçilerek ancak 30 bin DW tona kadar gemileri yapabilecek kızak inşa edilmesi fikrini ortaya attılar. Nitekim bu çevreler, kendileri için büyük engel gördükleri Ali Osman Adak'ı görevden almayı başardılar. Denizcilik Bankası Yönetim Kurulu da 18 Nisan 1980 tarihinde yaptığı toplantıda, bu çevrelerin istekleri doğrultusunda kızağın ihaleye çıkarılmasına karar verdi.

Pendik Tersanesinin yapımında doğrudan çalışmış ve Denizcilik Bankasında yetkili görevlerde bulunmuş birçok uzman bu konuda şunları söylediler:

"Kuru havuzdan vazgeçilip kızak yapılması fikri, Pendik Tersanesini tamamen atıl bir yatırım haline getirmek demektir. Çünkü ülkemizde 30 bin DW tona kadar olan gemileri yapabilecek birkaç tersane birden mevcuttur. (Camialtı, Gölcük, Sedef ve Kıyı tersaneleri) Ayrıca tersanenin tüm tezgah, teçhizat ve atölye büyüklükleri bu ebattaki bir kuru havuza göredir. Bugün tersanede 10 milyar liralık atıl yatırım vardır ve kuru havuz yapımı için geciktirilen her gün bu milyarlarca liralık tesisler yatmaktadır.

Bu durum, mevcut hükümetin her şeyi özel sektöre yaptırma kesin kararı çerçevesinde havuz-kızak tartışmasını sürdürerek Pendik Tersanesini yapımını tamamlamamak ve sonuçta atıl hale getirerek defter kıymeti üzerinden özel sektöre devretmek oyununu akla getirmektedir."

KIZAK İHALESİ

Bu arada, Yönetim Kurulu kararıyla ihalesine karar verilen kızak için tekliflerin 12 Mayıs günü alınacağı öğrenildi. Kızak ihalesine, Pendik Tersanesindeki gelişmelerde önemli rolü olan "Yüksel İnşaat A.Ş'nin de katılması bekleniyor.

Öte yandan Denizcilik Bankası eski Yönetim Kurulunun, işten ayrılmadan kıdem tazminatlarını alması, camia içinde tepkiyle karşılandı.

Tito'nun...

(Baştarafı 1. sayfada)

işleri bakanı ve yabancı ülke heyetleri hazır bulundu.

Yabancı temsilciler Tito'nun Parlamento binası önünde bulunan katafalkı önünde saygı duruşunda bulundular.

Daha sonra katafalk bir top arabasına yerleştirildi. Katafalkın üzerinde Yugoslavya milli bayrağı, federal ve özerk cumhuriyetlerin bayraklarıyla Nazi işgalcilerine karşı savaşan Partizan müfrezelerinin sancakları yer aldı. Tören sırasında Partizan marşları da çaldı.

Törende başkent Belgrad'da 48, federal cumhuriyetlerin başkentinde ise 12'şer adet top atışı yapıldı.

Tito'nun cenazesi, yine kendi ismini alan "Tito Müzesi"nin yanındaki parkta toprağa verildi.

DORORJSKİ'NİN KONUŞMASI

Yugoslavya Komünistler Birliği Merkez Komitesi Dönem Başkanı Stevan Dororjski, Tito'nun cenazesinin başında yerli ve yabancı temsilciler önünde yaptığı konuşmada, Tito'nun gözlerinin arkada kalmadığını, Yugoslavya halkının onun bıraktığı mirasa tamamen sahip çıktığını ve çıkacağını belirtti.

130 ülkenin temsilcileri önünde konuşan Dororjski daha sonra şöyle dedi: "Tito bize veda ederken birçok sorunun karşılığını da vermiştir. Kim olduğumuz, ne olduğumuz, yolumuza nasıl devam edeceğimiz ve yönümüzü nasıl saptayacağımız, hep cevapları olan sorulardır. Kardeşlik ve beraberlik, kendi kendimizi yönetmemiz ve bağlantısızlık bizim temel ilkelerimiz olacaktır.

"Tito gerçekten çağımızın adamıydı. Tito'nun izleyicileri olmaktan gurur duyuyoruz. Bize bıraktıklarını düşünürsek, Tito geleceğin de adamıydı. Onun yaptıklarına hiç bir şey gölge düşüremez, onun taşıdığı meşaleyi hiç bir şey söndüremez."

KOLİSEVSKİ'NİN KONUŞMASI

Tito'nun gömüldüğü parkta, mezar başında bir konuşma yapan geçici Devlet Başkanı Lazar Kolisevski, Yugoslavya halkının Tito'nun gerçekleştirdiği devrimlere bağlı kalacağını, bu devrimleri yolundan saptırmak isteyenlere de sonuna kadar karşı koyacağını belirtti. Kolisevski, tarihi bir kişiliğe sahip Tito'nun kendilerini yıllardır yönetmesinden gurur duyduklarını kaydederek, Tito'nun Bloksuzluk hareketine büyük katkıları olduğunu, bu siyasetin günümüz uluslararası ilişkilerinde kaçınılmaz rolünü sağlamlaştırdığını ifade etti.

Kolisevski sözlerine şöyle devam etti: "Senden ayrılırken, ülkemiz, vatandaşlarımız ve tüm çalışanlarımız en değerli varlıkları olan kendi geleceklerine kendileri karar verme hakları ve kendilerine olan güvenleri için sana teşekkür etmektedirler."

BEYAZ SARAY'IN AÇIKLAMASI VE İLGİLİ GÖRÜŞMELER

ABD Başkanı Carter'ın Tito'nun cenaze törenine gitmemesinin Batılı basın tarafından eleştirilmesinden ve bunun bir "gaf" oluşturduğunun kaydedilmesinden sonra Beyaz Saray bir açıklama yaptı. Açıklamada, öfkeli bir dil kullanılarak, ABD'nin her yaptığının Avrupalılarca eleştirilmesinin hoş karşılanmadığı ifade edildi. Açıklamada ayrıca, Carter'ın Yugoslavya'ya gitmemesine de "Yugoslav yöneticiler Yugoslavya'ya kimin dost, kimin düşman olduğunu biliyorlar" şeklinde cevap verildi.

ABD Başkan Yardımcısı Walter Mondale ise Belgrad'da verdiği demeçte, ABD'nin Yugoslavya'ya "Bağımsızlık, toprak bütünlüğü ve birliğini koruması için her türlü yardımı yapmaya hazır olduğunu" bildirdi.

Öte yandan Tito'nun cenaze töreni vesilesiyle Belgrad'da bulunan yabancı temsilciler arasında ikili görüşmeler yapıldığı, Federal Alman Başbakanı Helmut Schmidt ile İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington'un "çok aktif" olduğu belirtiliyor.

Schmidt'in, ABD-SSCB görüşmelerini yeniden sağlamak için çaba sarfettiği kaydedilirken, Hindistan Başbakanı İndira Gandi'nin, Çin Başbakanı Hua Guofeng ve Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev ile görüştüğü bildiriliyor.

Schmidt bu arada Doğu Alman lideri Erich Honacker ile iki ülke ilişkileri ve uluslararası sorunları görüştü.

Boğaziçi Üniversitesinde "Köyün Eğitim Sorunu" konulu panel bugün yapılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

BOĞAZİÇİ Üniversitesi Köy ve Kooperatif Kulübü, bugün 14.00'de "Köyün Eğitim Sorunu" (Köy Enstitüleri örneği ve bugün çıkarılacak dersler) konulu bir panel düzenledi.

Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Güven Alpay tarafından yönetilecek olan panele katılan konuşmacılar şunlar: Prof. Dr. Cevat Geray, Doç. Dr. Hamza İnanç, Rauf İnan, Fay Kirby ve Mehmet Başaran.

Panelden sonra Doç. Dr. Hamza İnanç'ın "Bir Köy Enstitüsünün Anatomisi" konulu bir dia gösterisi yapacağı, bu gösteride Ladik, Akpınar Köy Enstitüsünün kuruluşundan kapanışına kadar geçirdiği evrelerin anlatılacağı bildirildi.

TİYATRO
Tahir özçelik

İAST YÖNETİCİLERİ:
"Belli bir yerde oturup halkın bize gelmesini bekleyemeyiz"

—Topluluğun kuruluşunu ve bugüne kadarki çalışmalarını özetler misiniz?

—İAST (İstanbul Akademik Sanat Topluluğu) 3 Şubat 1979 tarihinde çalışmalarına başladı. Daha önce Yeni Dünya Sanat Topluluğunda, çeşitli etkinliklerde çalışan sanatçı arkadaşlarımla, bu topluluğun dağılması ile birlikte tekrar biraraya gelerek İAST'ı kurduk. Topluluğu kurarken, tüm sanat etkinlikleri üzerinde akademik bir çalışmayı amaçladık. İlk kuruluşta üç sanat dalında (tiyatro, folklor, müzik) çalışmalarımızı sürdürdük. Daha sonra foto-film ve görsel sanatlar dallarında da çalışmalarımız devam etti.

Tiyatro grubumuz, OBEN GÜNEY'in "SUÇ" oyununu kendi salonumuzda, Anadolu'nun çeşitli il ve ilçeleri ile grev yerlerinde 70 kez sergiledi. Daha sonra Yunanlı yazar MENELAOS LUNDEMİS'in "SANATÇININ GÜCÜ" adlı oyununu ve arkasından da halen oynamakta olduğumuz ESEN YEL'in "BİR DÜNYA MASALI" oyununu sahneye çıkardık. Önümüzdeki tiyatro mevsimi için OBEN GÜNEY'in "ÇÖP" ve ALBERT CAMUS'nün "DOĞRULAR" adlı yapıtlarının ön çalışmalarına başlanmıştır.

Müzik grubumuz halk türkülerinden ve devrimci marşlardan oluşan çalışmalarını çeşitli şenlik ve gösterilerde dinletti. Folklor grubumuz ise çeşitli yörelerimizle ilgili halk oyunlarını birçok yerde sergiledi. Foto-film üzerine yaptığımız çalışmalar ise yeni yeni gelişmekte. Bu dalda çalışan sanatçı arkadaşlarımız önümüzdeki aylarda bir karma fotoğraf sergisini gerçekleştirebilmek için çalışmalarını sürdürüyorlar. Ayrıca görsel sanatlarda yapılan araştırmalar ve bu alandaki çalışmalar salonumuz fuayesinde zaman zaman sergilenmektedir. Öyle sanıyorum ki çok kısa bir zamanda bu dalda da bir karma sergi gerçekleştirebileceğiz.

—Kuruluş amacınızı açıklar mısınız?

—Daha önceden yaptığımız açıklamalarda da belirttiğimiz gibi İAST, emperyalizmin kitleleri uyutan ve pasifleştiren, yanlış düşünmenin yanı sıra yanlış duygulandıran kültürüne karşı, kaynağım işçi sınıfı biliminden alan ve onun temel öğretisi doğrultusunda, kendi öz sanatını ortaya çıkarıp yaygınlaştırmayı amaçlayan bir topluluktur. Bunun için de akademik bir çalışmayı temel almaktadır.

Yarı amatör ve yarı profesyonel sanatçıların akademik çalışmalarından elde ettiği ürünlerini değerlendirerek, onu halkın ayağına kadar götürebileceğimiz inancındayız. Bunu az da olsa başarmış durumdayız. Şunu önemle belirtmek isterim ki, biz, belli bir yerde oturup halkın bize gelmesini bekleyemeyiz. Gidebildiğimiz yere kadar gidip ürünlerimizi her yerde sergilemek isteriz. Ayrıca bir ekmeğin on lira olduğu ülkemizde, o ekmeği bile alamayanları düşünerek ürünlerimizi parayla sunmak yerine bunları alabildiğine ucuz ve hatta parasız sunmayı yeğleriz.

Kısaca amacımız: Emperyalizme ve faşizme karşı savaşta sanatı yerinde kullanmak ve onu sloganlaştırmadan halka sunmak ve halkın yararına kullanmaktır. "İşçi sınıfı öğretisinin dışında kalmadan, onu temel alarak ürün yaratmak" İşte bütün çalışmalarımız bu doğruya yönelmiştir.

—Şimdiye kadar herhangi bir baskıyla karşılaştınız mı?

—"SANATÇININ GÜCÜ" adlı eseri basına sunacağımız gün, bir telefon emriyle oyunu kaldırmamız istendi. Gerekçe ise, oyunun kitap halinde basılmamış olmasıydı. Oyun, Balkan Yazarları Konferansı sırasında Türkiyeli ve Yunanistanlı yazarlarla karşılıklı bir değişim konusu idi. Her şeye rağmen oyunu oynadık. Hem de devamlı oynadık, ama kaldırılması için daha sonra baskı devam etmedi. Şubat ayı içinde de Bayrampaşa'da "SUÇ" adlı oyunu 60. kez oynuyorduk. Bir sıkıyönetim görevlisi tarafından oyun durduruldu. Sanatçı arkadaşlarımız üç gün gözaltında tutuldu. Daha sonra Sıkıyönetim Komutanlığı "SUÇ" oyununda bir suç unsuru görülmediğini belirterek arkadaşlarımızı serbest bıraktı ve oyunun oynanmasına devam edildi.

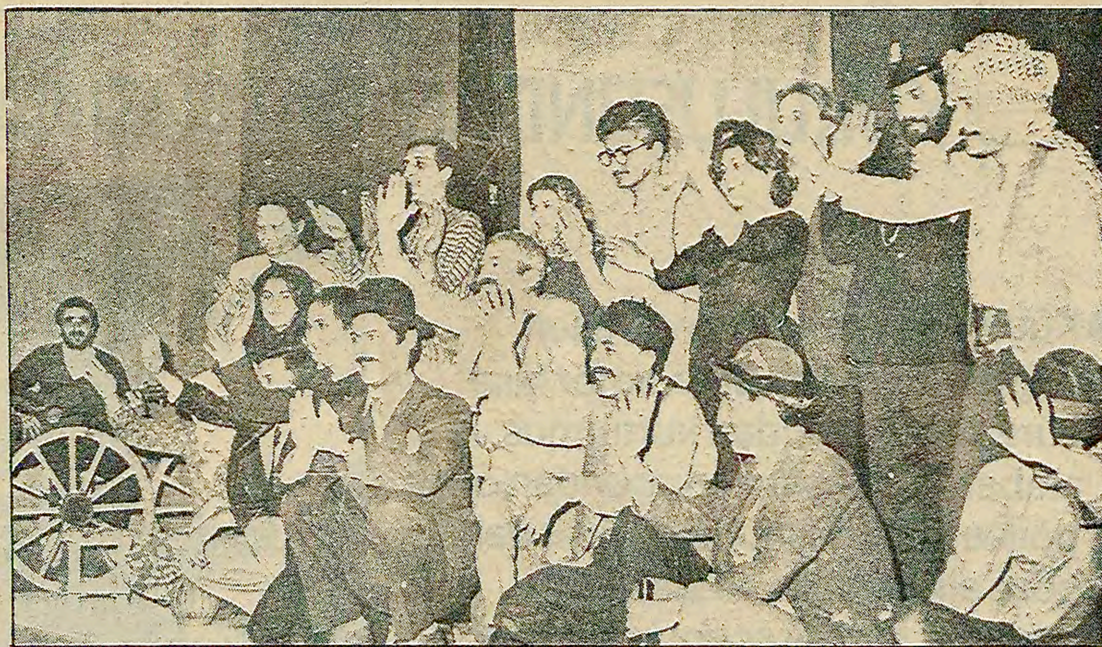
—Çalışmalarınızda karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

—Başta parasal sorun gelmekte. Bilindiği gibi bizim topluluğumuza benzer topluluklar kendi yağları ile kavrulmaktadırlar. Günden güne artan malzeme fiyatları, salon kirası ve diğer masraflar belimizi bükmektedir. Bunlara bir de belediyeye ödenen eğlence rüsumunu eklediğimizde bu sorun boğazımızda bir ilmik gibidir. İkinci olarak kadro sorunumuz var. Bilhassa gösteri niteliği taşıyan sanatlarda kadro yetersiz kalmaktadır. Kadro bulunsa bile bir süre sonra yapılan çalışmalarda bir yandan aile baskıları, öte yandan sanata istek duyanların zor çalışma koşullarına ayak uyduramamaları kadronun devamlı eksilmesine neden oluyor. Üzülerek belirtmek isterim ki, sanat halen gereksiz bir uğraşı olarak nitelendirilmektedir. Bu özellikle ailelerin, gençleri sanatsal uğraşılardan uzaklaştırmalarına sebep olmaktadır. Üçüncü sorunumuzsa, aydınlarımızın bilhassa sanat eleştirmenlerimizin ve basınımızın amatör sanatçılara karşı ilgisizliğidir. Tüm amatör topluluklarda olduğu gibi bizim de çeşitli gösterilerimiz, sanat ürünlerimiz çoğu zaman değerlendirilmedi, eleştirileri yapılmadı. Böylece kendi kabuğumuz içinde kapandık kaldık. Oysa isteriz ki, ürünlerimiz tanıtılsın, halka açılma olanağı bulsun. Çünkü başta da belirttiğim gibi parasal sorunlardan dolayı gerektiği gibi afiş ve ilan yoluyla topluluğumuzu ve ürünlerimizi tanıtma olanağı bulamıyoruz.

—Yeni sergilediğiniz oyun hakkında söyleyecekleriniz?

—"BİR DÜNYA MASALI" adlı oyun, ESEN YEL'in ilk oyun denemesi. Daha önceden yayınlanan "ZIKKIMIN PEKİ" ve "KOMÜNİSTLERİ TANIYAN KÖPEK" adlı mizah kitaplarıyla tanınan ESEN YEL, bu oyununda yöneten ve yönetilen ilişkilerini bir taşlama havasında kaleme almış.

Oyun bir grup yönetimi olarak çalışıldı. On iki parçadan oluşan müziklerini NADİR GÖKTÜRK besteledi. Dekor ve kostüm uygulamasını DİLARA ÖZKÖK, slaytları BURHAN ERİŞİR hazırladı. Pantomim yönetmenliğini ise MEHMET HASIRCIOĞLU yaptı. Oyun kadrosunun fazla olması, bizi epeyce zorladı. Ancak şunu belirtmek isterim ki Sayın ESEN YEL'in oyun çalışmaları sırasında bizimle olması oyunun daha iyi yorumlanmasını sağladı.

Ankara Halk Tiyatrosu «Müfettişler Müfettişi»ni sergilemeye başladı

Bu mevsim Haldun Taner'den "Eşeğin Gölgesi", Erol Toy'dan "Düş ve Gerçek" ve Gogol'dan "Bir Delinin Hatıra Defteri" gibi oyunları sergileyen Ankara Halk Tiyatrosu, Orhan Kemal'in aynı adlı romanından uyarlanan "Müfettişler Müfettişi"ni Menekşe Sinemasında sunmaya başladı.

Erkan Yücel'in sahneye koyduğu, şarkılarını Diler Edeperi'nin bestelediği oyun, 26 sahneden oluşuyor. Ülkemizdeki bozuk düzenin güçlü bir eleştirisinin yapıldığı, aynı zamanda halkın boşa giden umutlarının sergilendiği oyunda, müfettiş, halk için bir kurtarıcı, devlete bağlanan umutların bir simgesi olarak ortaya çıkıyor. Oyun, kokuşmuş düzende halk için gerçek çözümün sorunların kaynağına inmek ve düzeni değiştirmek olduğunu vurguluyor.

"Müfettişler Müfettişi"nde şu oyuncular rol alıyorlar: Fuat Çiyiltepe, Sinan Bengier, Erkan Yücel, Ayton Sert, Yeşim Dorman, Mert Egemen, Hasan Yıldırım, Tevfik Yapıcı, Sema Tölegen, Mehmet Karagöl, Ertan Bilgi, Dara Kutlay, Ahsen Selçuk, Orhan Aydın, Mualla Cengiz, Günay Akın, Hüseyin Aslan, Hülya Uluer, Rengin Samurçay, Refik Topeller, Bahadır Toprak, Alaaddin Atmaca.

Işık düzeni de Aykut Tölegen'e ait olan oyun, 20 Mayıs'a dek Menekşe Sinemasında izlenebilecek. Topluluk, bu tarihten sonra İstanbul, İzmir ve Anadolu turnesine çıkacak.

AÇOK'un "Leke, Gizgi, Benek, Renk" adlı oyunundan bir görüntü.

AÇOK ALMANYA'YA TURNEYE ÇAĞIRILDI

Almanya'nın Duisburg kenti belediyesi; şu anda oynadığı iki çocuk oyunuyla AÇOK'u bir aylık turneye çağırdı. Oyunlar 10 Mayıs-10 Haziran arasında düzenlenen kültür şenlikleri çevresinde Türk işçi çocuklarına ve onların küçük Alman arkadaşlarına 30 kez sunulacak. Turneyi, Duisburg Belediyesi Uluslararası Kültür Merkezi Müdürü Wolfgang Esch düzenliyor.

Almanya'ya gidecek oyunlardan birisi "Keloğlan". İlk kez 1975 yılında seyirci karşısına çıkan, beş yıldan bu yana, her mevsim kısa sürelerle sergilenen ve 100 gösteriyi aşan "Keloğlan", Hamburg-Uluslararası Çocuk Tiyatroları Festivaline, La Chaux-de-Fonds Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Bienaline katılmış; İsviçre'ye dört haftalık bir turne yapmış ve 1976 yılının en iyi oyunu ödülünü almıştı.

AÇOK'un turneye çıkardığı ikinci oyun "Leke, Çizgi, Benek, Renk" adındaki kukla denemesi. Oyunda Türkiye'de ilk kez olarak üç gözlü kukla perdesi kullanılıyor ve her tipten kukla seyirciye sunuluyor. İlk kez 1978'de, Çanakkale Tahta At Şenliklerinde seyirci karşısına çıkan oyun, 66 gösteriye ulaşmış bulunuyor.

Devlet Tiyatrolarında "Elif Ana" bitiyor, "Yaralı Geyik" başlıyor

Devlet Tiyatroları, Ankara Küçük Tiyatroda gösterileri bir süredir devam eden Turan Oflazoğlu'nun "Elif Ana" adlı oyununu bu cumartesi-pazar günleri son olarak sergiliyor. Öte yandan İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonda da Necati Cumalı'nın "Yaralı Geyik" adlı oyunu bugün ve 10, 11 Mayıs günleri ilk kez sergilenmeye başlanıyor.

Yönetmenliği Nihat Akçan'a müzikleri Nevit Kodallı'ya ait olan "Elif Ana" hakkında yazarı Turan Oflazoğlu şunları söylüyor: "Oyun ta baştan beri türlü biçimlerde sürüp gelen iyi ile kötünün çatışmasıdır, insanların yaşamını büyük çapta belirleyen bu iki gücün açık ve örtülü diyaloğudur bir anlamda."

İstanbul AKM'de bu akşam başlayacak "Yaralı Geyik"in yönetmeni Raik Alnıaçık; dekorlarını Güven Öktem, kostümlerini ise Serpil Tezcan yapmış. İki bölümlük yapıtta Macit Flordun, Şahin Çelik, Özel Aydın, Metin Belgin, Adnan Biricik, Mefharet Atalay, İlkay Saran, Sıdıka Şenkan, Cem Kurdoğlu, Sema Çeyrekbaşı, Gönen Öktem, Haluk Bozgeyikli, Tülin Oral, Cem ve Haluk Kurdoğlu gibi sanatçılar rol alıyorlar.

Doğumunun 100. yıldönümünde bir Alman mimarla tanıştık!

Gülseli İnal

İstanbul Alman Kültür Enstitüsü ve Devlet Güzel Sanatlar Akademisi işbirliği ile geçenlerde Akademi salonunda bir anma töreni düzenlendi. Alman faşizmi ve Hitler çılgınlığından kaçan bir Alman mimarın 100. doğum yıldönümü kutlama töreniydi bu. Alman Mimar Bruno Taut, o sıralarda Almanya'dan ayrılarak Türkiye'ye gelmiş ve Akademide 1935-36 yıllarında hocalık yapmıştı. Türkiye'den önce Japonya'da bulunan ve sonra İstanbul'a gelen Taut, Türkiye'de de arkasında yapıtlar bırakmıştı.

Anma töreninde ilk konuşmayı yapan Mimarlık Bölümü Başkanı Prof Dr. Bülent Özer, yapıtlarının kişiliği üstünde durarak dünya eşliğinde Taut'u tanıttı. Yirminci yüzyılın olağanüstü kişiliklerinden biri olan Bruno Taut, kültür ve sanat alanının vazgeçilmez adlarından biriydi Özer'e göre. 1914 yıllarında Köln Werkbund sergisinde yaptığı cam ev onun ününü daha da pekiştirmişti. Bu yapıt kendi içinde yeni bir malzemenin mekan mimarisine nasıl yeni boyutlar taşıyabileceğini göstermesi açısından ilginçtir. Tümüyle camdan yapılmış olan bu pavyon Taut'un fantezi gücünü de açığa çıkarmaktadır.

Türkiye'ye çağrılı olarak gelen Alman Mimar Joedicke ise Taut'un yaptığının hesabını vermek isteyen, üretiği ile alışverişini sürdüren bir sanatçı olduğunu ayrıca Birinci Dünya Savaşından sonra Almanya'da mimardeki tartışma ortamının da önemli bir sözcüsü olduğunu belirtti. Yine sosyal konutlar alanında çalışmaları olan Taut'un bunun en iyi biçimde uygulamaya çalışan biri olduğunu vurguladı.

Bruno Taut'un Güzel Sanatlar Akademisinde hocalık dönemlerinde talebelerinden olan Prof. Kemal Ahmet Ağru ve Prof. Söylemezoğlu birer kısa konuşma yaparak talebelik anılarını aktardılar. Daha sonra ise isteği üzerine Edirnekapı Şehitliğine gömülen Taut'u bir kez de orada anmak için şehitliğe gidildi.

Taut, Türkiye'de bulunduğu sıralarda yapıtlar bırakmış bir mimar ayrıca. Bunlardan bilinenleri Ankara Dil-Tarih Coğrafya Fakültesi Ortaköy Şifa Yurdu ve yine Ortaköy'de Emin Vafi Korusundaki son derecede zarif bir evdir.

Ayrıca çok sevdiği ve hayran olduğu Atatürk'ün ölümü üzerine, onun katafalkını hazırlamış, düzenlemiş Taut.

Doğumunun 100'üncü yılında tanışmış olduk bu Türkiye dostu Alman mimarla.

Prof. Jürgen Joedicke (sağda), Prof. Bülent Özer ile birlikte

günün sanat olayları

GÖSTERİ

● *İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezi Sinema Salonunda 18.00'de "İtalyan Sinema Klasikleri" dizisinden son film olarak Vittorio de Sica'nın BİSİKLET HIRSIZLARI (1948) sunulacak.*

● *İSTANBUL Tünel Kültür-Sanat Evinde, bugün 18.30'da, iki belgesel Türk filmi gösteriliyor: M.Ş.İpşiroğlu-S. Eyuboğlu ikilisinin HİTİT GÜNEŞİ (1963) ve S.Eyuboğlu-A.Albek ikilisinin KARAGÖZ'ün DÜNYASI (1976)*

● *İSTANBUL Avusturya Kültür Ofisinde, 18.00'de "MOZART" (Bir Gençliğin Anıları) adlı filmin ikinci bölümü sunuluyor.*

KONSER

● *İSTANBUL İtalyan Kültür Merkezinde, 19.00'da Fabrizio Papi'nin piyano konseri izlenebilir. Konserde Chopin, Brahms, Debussy, Prosperi ve Skrjabin'in eserleri seslendirilecek.*

● *İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezinde, bugün 19.00'da Opera Orkestra Konseri izlenebilir. Işıl Öztunç'un yönettiği konserde solist Ergün Tekinson.*

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

20.40 Türk Halk Müziği

İZMİRLİ TÜRKÜCÜLER EKRANDA

Kaynak Gültekin'in hazırladığı ve Dursun Yazıcıoğlu'nun yönettiği programda 7 İzmirli türkücü ekranda gelecek. Sırasıyla, Mevlut Dede "Allı Gelin Taşbaşım Yol Eder", Nimet Oğuz "Derelerde Tavşanlar Niye Oldu Akşamlar", Zeki Oğuz "Asmalı Mencere Kara Gözlüm Al Beni İçeri", Mürüvvet Akakarca "Ay Oğlan Tatar mısın", Toygun Dikmen "Demirciler Döğer Tunç Olur", Meryem Ün, "Sarı Olur Üst Yakanın Gevezi", Ahmet Çubukoğlu "Atiye Hanım" türkülerini söyleyecekler.

18.50 Doğa ve İnsan

Doğa bilimcisi David Bellamy Güney Amerika kıyılarında deniz yosunları, deniz kuşları ve balık sürülerini inceliyor ve evrim içindeki yerlerini anlatıyor.

BİZİM TELEVZİYONCULAR

'SINAV SONUÇLARI HERKESİ ŞAŞIRTTI

Geçtiğimiz günlerde bir kurs sonuçlandı. Prodüksiyon görevlisi sınavını kazananlar iki aylık bir kursa alınmışlardı. Kurs sonu sınava girecek olanlar birbirlerini iyice tanımışlardı. Kurumda çalışanların kazanacağına muhakkak nazarıyla bakılıyordu. Öyle de oldu. Ancak arkadaşlarımın kesin kazanamaz, kazanırsa kuruma yararlı olamaz dediği üç-dört aday sınavı kazanırken, kurs öncesi yazılı, sözlü, kurs sonu yazılı sınavında hatırı sayılır puan alan bazı adaylar da kaybetti.

Sınavda, sınav komisyonu üyelerinin notları arasındaki önemli farkın yanı sıra sınav komisyonu başkanının bazı adayları olumsuz yönde etkilemeye çalıştığı "Bu ezberci, yararlı olamaz, yaratıcılığı yok" diye hem moral bozduğu, hem de bu ve benzeri sözleriyle sınav komisyonunun diğer üyelerini de etkilediği söyleniyor.

Doğru mu? Değil mi?

21.10 TV'de Türk Sineması

ELVEDA

Yönetmen: Tunç Başaran.
Oynuyanlar: Kartal Tibet, Selda Akkor, Tanju Gürsu, Nurhan Nur, Ferhan Nur, Suphi Tekniker.
Yapım yılı: 1967.

Neden hep Amerikan filmlerinden esinlenerek, evirip çevirip yeniden çevirirler de Türk filmi diye televizyonumuzda gösterirler? Her cuma sormaktan bıktığımız bu sorunun muhatabı ne filmin yönetmeni ne de bu oyunda oynamış artistlerimiz. Bir sürü yeni eski, ilgi çeken, sinemamızda iz bırakmış filmler varken bu gece seyredeceğimiz türde filmleri oynatmakta ısrar eden TV yöneticileri.

Hollywood'da 1932' yılında çevrilen "One Way Passage" (Gidiş Bileti) ve 1940'ta çevrilen "Till We Meet Again" (Tekrar buluşuncaya dek) isimli iki Amerikan filminden kopya çekilmiş bir film var gene bu gece ekranda.

KONUSU

Kemal (Kartal Tibet) kızkardeşine gelinlik almak için Trabzon'dan İstanbul'a gelir. Alışveriş ettiği mağazada Meral (Selda Akkor) ile tanışır. Arkadaşlıkları kısa zamanda ilerler. Meral kalp hastasıdır ve bir aylık ömrü vardır.

Bu arada Kemal kızkardeşinin iğfal edildiğini ve genç kızın da intihar ettiğini öğrenir. Olaylar gelişir.

TV seyircisi ne diyor?

Ebcioğlu'na gerek yoktu

Uğur Dündar'ın "İşte Cumartesi" ile ekranlara gelmesini sevinçle karşıladık. Artvin röportajları ve bizzat Uğur Dündar'ın trenden sarkarak yaptığı söyleşiyi TV'deki ender güzel sahneler olarak izledik. Müjdat Gezen ve İlyas Salman'ın parodileri de hoştu. Ancak programdan bir şikayetimiz var. O da bölümlerin gereğinden fazla uzun oluşu.

Bence, Gezen'le Salman'ın bölümleri daha kısa olabilir ve tadından bir şey kaybetmek bir yana daha da etkili olurdu. Ayrıca yarışma programı da mutlaka daha hızlı olmalı. Bunların bir radyo değil, televizyon programı olduğu unutulmamalı. Hele hele Fecri Ebcioğlu'nun bölümü televizyonda 20 yıl önce yapılmış olsaydı belki biraz oyalardı ama TV'nin bugün ulaştığı aşamaya hiç gitmiyor. Ağzında leblebi varmış gibi konuşan bir sunucu, hem de konuşmasını elindeki buruşuk bir kağıttan okuyan bir sunucu, şarkılarla hiç ilgisi olmayan birtakım görüntüleri ekrana getiriyor. Nat King Cole'u radyodan dinlemek ilgi çekebilir. Ancak bu şarkıcıyı bön bön bakışan iki kişinin görüntüleri, anlamsız deniz manzaraları vb. ekrana getirme çok garip kaçıyor.

Geniş kitleleri kazanmasını bilen televizyon anlayışına inandığım Dündar'ın ilerideki programlarında bu aksaklıkları gidereceğinden eminim.

Nevin Gürsu

MEHMET SEYDA/Roman — ÜŞÜTÜKLER 39

Bu çeteye bağlı olanlar, düşmanlarının derisini yüzüp peçeteye sarıyorlardı

Bu çete hiç bir çeteye benzemiyordu. Çünkü bu çeteye bağlı olanlar düşmanlarının derisini yüzüp peçeteye sarıyorlardı. O da olmazsa, işkembesini şişirdikten sonra balonculara satıyorlar, ölmüşlerle öleceklerin adlarını eczanelerde reçeteye yazıyorlardı.

İlk kabak, öyle sanıyoruz ki, Doktor Freedmann Borçkmann'ın başına patlamıştı. Bu adam, evi ile işi arasında ikiye bölünmüş, kadınlarla tüm ilişkilerini kesmiş, vizite ücretlerini hem işyerinin Kapısına, hem masasının arkasındaki duvara asmış, körlerin okuyabilmesi için ayrıca kabartmasını da çıkarttırıp kapısının eşiğine döşettirmiş, namus yontusu, adam kurusu bir adamdı. Yolda, başı yerde giderken, avuç açan dilenciye on para sadaka vermez, tam tersine, akşamüstüne doğru epeyce dünyalık edinen dilencileri kollar, ya önlerine ya yollarına çıkıp avuç açar, onlardan dilenirdi. Her bir cebinde dokuz, on kutu *"echantillon"* ilaç taşır, başı ağrıyana nasır ilacı, midesi bulanana pire tozu dağıtır, büyük sevap alırdı. Müşteriler kapıda kuyruğa girerdi. Doktor F. Borckmann bunlara reçete yazmaya yetişemezdi. Eylül sonlarında bir gün baktı ne kapıda kuyruk, ne içerde reçete kalmış. Hastaları hadi diyelim başka doktorlar almış ya peki reçeteleri kim çalmış? Bundan çok kötü alınan Dr. Freedmann Borckmann önce çıldırdı, sonra bileğini keserek canına kıydı.

İkinci kabak eczacı kalfası Tommy Collins'in başına patladı. Manhattan postanesinden Harlem'e gönderilen ecza paketini açınca bir de baktı ki ne görsün? ayıklanmış, temizlenmiş ve tuzlanmış bir işkembe. İnsanda iştaha olacak ki yak ateşi kur kazanı at işkembeyi, ondan sonra otur afiyetle ye babam ye!

İşkembenin yanına, bileklerinden kesilip özel olarak manikür ve pedikür yapılmış bir çift erkek eli ile ayağı, ayağın başparmağına ise altın yaldızlı bir kartvizit iliştirilmişti:

"Bu işkembeyi davulunuza zar niyetine geçirin ve ancak ödünç olarak yolladığımız parmakları manikürlü ellerle davulunuzu çalın. Aksi halde firmamız bozuk seslerden hiç bir sorumluluk kabul etmez. KABAK TADI VERDİ ÇETESİ"

Tommy Collins işte bu paketi Federal Büro Merkezine götürürken, *"E, gerçekten kabak tadı verdi"* diye söylenmekteydi. Çünkü daha önce Üniversitede okuyan kızı da buna benzer bir paket almış, çete ona irice bir erkek üretim organı yollamış ve iliştirdiği karta, *"Kızım anatomi derslerinde buna alıcı gözüyle bak!"* diye yazmıştı. Dr. Freedmann Borckmann gibi işi intihara vardırmamakla birlikte o zamandan beri Tommy Collins de çılgına dönmüştü. Kızı deseniz yatağa düşmüştü. Gördüklerini bir bir anlatırken oradaki tüm görevlilerin tüyleri diken diken olmuş, hırslı gözleri kanla dolmuştu.

Yalnız resmi dedektif Pat Chamters pek umursamadı; o böyle ne işkenceler görmüştü. Gene de manikürlü ellerle pedikürlü ayakların inceliği ruhunu ürpertmekten, pakete yerleştirilirken değme taşıt şirketinin gösteremediği özen içini bir hoş etmekten geri kalmamıştı.

Aşırı hayranlığını gizlemeyip, piposunu ağzından çekip poposuna silerken:

—Dehşet... diye mırıldanmıştı. İncelik ile cinayeti hiç bu denli birbirine uygun durumda görmemiştim. Ben bu inceliğe bir de Truman Capte'un *'Soğukkanlılar'*ında rastladım. İnsan öldürürken en acımasız davranan katil, gitar çalan şair ruhlu bir çocuktu. Yerde boynu çarpık yatan ölüyü içine sindirememiş, rahat yatması için başının altına bir yastık koymuştu.

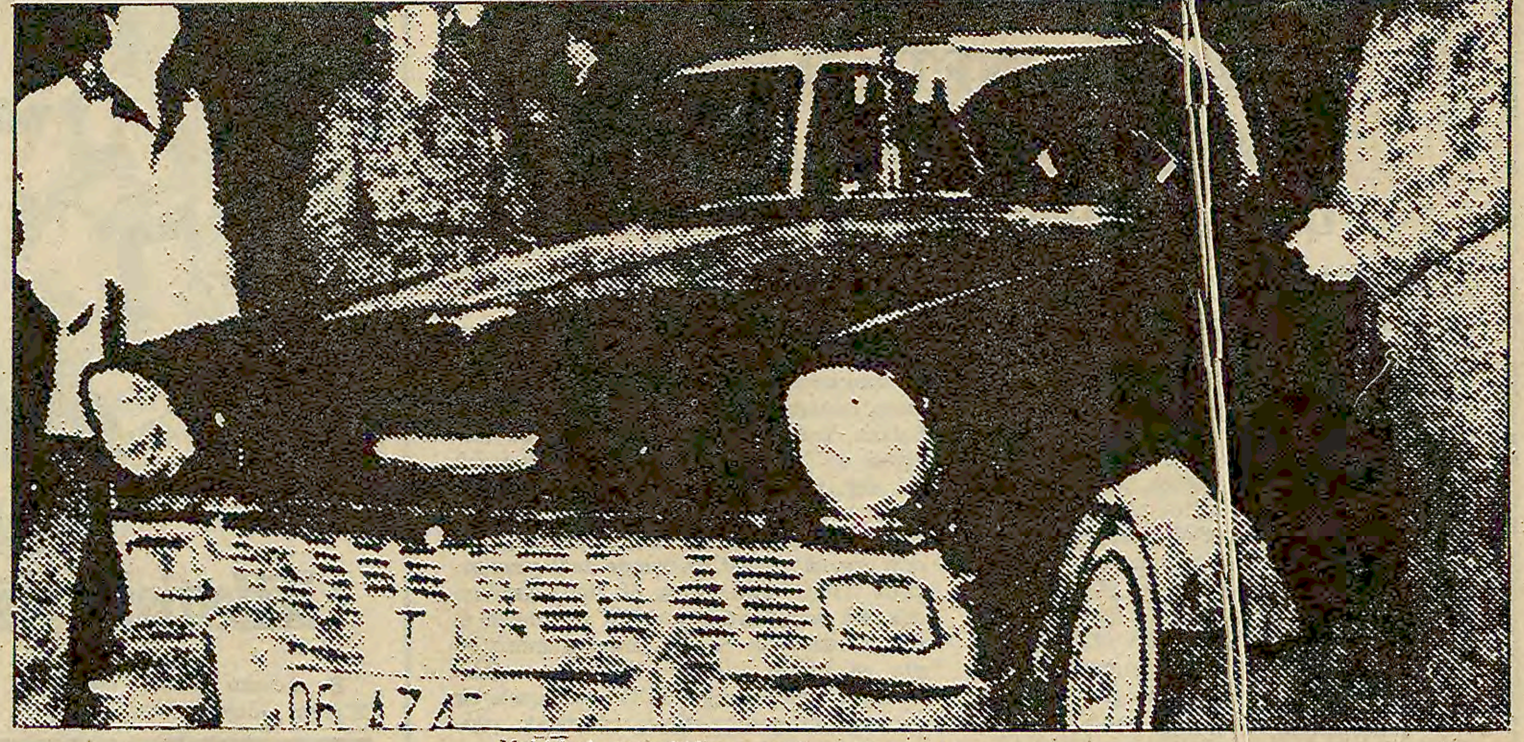
Ondan sonra tüm güvenlik kadrosu yuvalarından dışarıya uğrayıp Çete'nin ardına saldırdı. Ne var ki Çete tehlike kokusunu almıştı. Reçete peçete doldurmalarına, organ kesmelerine bir süre ara vermişti. Haftadan haftaya cumartesi günleri saat sekiz buçuğa doğru bir iki kişiyi haklamakla yetiniyordu.

(DEVAM EDECEK)

KURULUŞUNDAN DAĞILIŞINA KADAR TÜM OLAYLARLA THKP-C

BÜTÜN YÖNLERİYLE 12 MART YAŞAYANLAR ANLATIYOR 3. BÖLÜM 8

● Küçükesat soygununda elleri bağlanarak terkedilen şoför kısa sürede bağlarından kurtulmuş ve arabanın plakasını soygundan önce polise bildirmişti. Bu riski bir daha göze almamaya, arabasına el konacak şoförü soygun sonuna kadar gözaltına tutmaya karar verdiler. Ayrıca polisi yanıltmak için bir ekip sağa sola bomba atacaktı

Mahirlerin soygundan sonra kaçtıkları araba

Ağzını bağladıkları şoför havasızlıktan öldü

Cepheciler bankayı soyduklarında kasanın gizli bir bölümünde 300 bin lira vardı. Bunu alamadan kaçtılar.

● Çayan grubu, soygunun Gezmiş grubunun üzerine kalmasını, bir süre polis baskısından kurtulmayı hesaplamıştı. Bu amaçla soyguna boy ve yüz yapısıyla Deniz Gezmiş'e benzeyen Hüdai Arıkan'ın da katılmasını kararlaştırmışlardı

1971 yılı ocak ayında bir banka soygunu kamuoyunda büyük çalkantı yarattı. Soygunu yapan silahlı kişiler, banka görevlilerine bunun siyasi amaçlı bir soygun olduğunu hissettirmişlerdi. Ertesi gün bütün gazeteler olayı manşet yaptılar.

Devrimcilikle soygunculuğu bağdaştırmayan ilerici çevreler, duyduklarına inanmadılar. Köşe yazarları olayı bir provokasyon olarak nitelediler. İlerici dergiler devrimci gençlik hareketini yok etmek için yeni bir oyun tezgahlandığını, bir banka soygununun devrimci gençlerin sırtına yıkılmak istendiğini yazdılar.

Ancak fısıltı gazetesiyle soygunun Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Arslan grubunca yapılmış bir siyasi soygun olduğu kısa sürede öğrenildi. Dev-Genç içinde bir süredir gelişen maceracılık artık ürününü vermiş, Latin Amerika tipi banka soygunları Türkiye'de de başlamıştı.

"Kamulaştırma" ve Cephe'nin ilk banka soygunu

O güne kadar maceracı eğilimlere karşı çıkmış ya da çıkmamış herkes yeni bir durum değerlendirmesi yapmak zorundaydı, yaptı da. Devrimcilerin bir kısmı "kamulaştırma" adı altında girişilen bu soygunculuğa kararlılıkla karşı çıktı. Maceracı eğilimlerin etkisi altındaki unsurlar ise bunu bir oldu-bitti kabul ettiler ve "silahlı mücadele başladı" şiarını benimsediler.

Gezmiş grubunun banka soygunu Çayan-Küpeli-Aktolga grubunu zor durumda bırakmıştı. Gerçi grup "şehir gerillası" hazırlıklarına çoktan başlamıştı ama hazırlıklar henüz tamam değildi. Daha fazla bekleyemeyeceklerine karar verdiler.

Münir Aktolga soyulmaya uygun bir banka tesbit etti. Küçükesat Ziraat Bankasıydı bu. Aktolga ve Küpeli'nin soyguna katılmamasına, bankayı Mahir Çayan başkanlığında bir ekibin soymasına karar verdiler.

Bir süre önce Ziya Yılmaz Karadeniz'den ayrılarak İstanbul'a geçmiş, örgütün mali sorununu çözmek için işyerleri açma işini organize etmeye başlamıştı. Ardından Ulaş Bardakçı ve Rüçhan Manas da İstanbul'a giderek, Z. Yılmaz'la birlikte çeşitli evler tutmaya, "şehir gerillası"nın yan örgütlenmesini kurmaya başlamışlardı. Bir banka soygununa karar verilince Bardakçı, Manas ve Yılmaz Ankara'ya döndüler. Beraberlerinde çeşitli malzeme ve soygunda kullanılmak üzere peruklar getirdiler.

Soygun yapılıyor

12 Şubat 1971 günü sabah 10.00 sularında üç genç şoför Fazlı Apay'a ait taksiyi durdurarak, Gölbaşı'na gitmek üzere pazarlık yaptılar. 35 liraya anlaştılar. Gençlerden biri öne, ikisi arkaya bindi ve yola koyuldular. Dikmen Çöplük civarında araba Mühye köyü yoluna saptı. 50 metre kadar gittikten sonra araba aniden durdu. Arabanın neden durduğunu araştıran şoför, yanında oturan gencin kontak anahtarını kapamış olduğunu gördü. Aynı anda üç genç tabancalarını çektiler ve şoförü arabadan indirip, gözlerini bağladılar. Gençlerden biri direksiyona geçti ve şoförü yakındaki bir çukura ellerini ve ayaklarını bağlayarak bıraktılar. Gençler hızla Ankara yönünde hareket ettiler.

Aynı gün 11.00 sularında Ziraat Bankası Küçükesat şubesine hesap açtırmak isteyen bir genç geldi. Görevliler adının Hasan Özger olduğunu söyleyen gencin hesap işiyle uğraşırlarken, bankanın önünde bir taksi durdu ve taksiden inen iki genç bankaya girdiler, tabancalarını çekerek bankadakilere kıpırdamamalarını söylediler. Hesap açtırmak üzere geldiğini söyleyen genç de silahını çekerek onlara katıldı. Taksiyle gelen gençlerden uzun boylusu vezneye yöneldi. Öteki genç her iki elinde birer silahla ortada duruyor ve atletik hareketlerle "ekibi yönetiyordu". Soygunu yapan gençler bankada müşteri olarak bulunan bir teğmenin tabancasını aldılar, bankadan 48 bin lira alarak hızla çıktılar. Çıkarken kapıya bomba olduğunu söyledikleri bir kutu bırakmışlardı. Gençler aceleyle kendilerini beklemekte olan taksiye bindiler ve oradan uzaklastılar.

Uzun boylu genç "Deniz Gezmiş"

BANKA görevlilerinin bir kısmı vezneye yaklaşan uzun boylu gencin Deniz Gezmiş olduğunu söylüyordu. Ertesi gün gazeteler Gezmiş grubunun yeni bir banka soygunu yaptığını yazdı. "Eylem" Gezmiş grubunun üzerinde kalmıştı.

Bu bir rastlantı değildi. Çayan grubu soygunun Gezmiş grubunun üzerinde kalmasını, bir süre polis baskısından kurtulmayı hesaplamıştı. Bu amaçla soyguna boy ve yüz yapısıyla Deniz Gezmiş'e benzeyen Hüdai Arıkan'ın da katılmasını kararlaştırmışlardı. Bankaya hesap açtırmaya gelen ve adının Hasan Özger olduğunu söyleyen genç Hüseyin Cevahir'di. Arabayı kullanan genç ise Ulaş Bardakçı'ydı.

Ortadaki genç kimdi? Ulaş Bardakçı polis sorgusunda soyguna Oktay Etiman ve Kamil Dede'nin de katıldığını söylemiş, Kamil Dede'den bunu doğrulamasını istemişti. Mahir Çayan ise Hüdai Arıkan'ın adını vermişti. Askeri Savcı Naci Gür ortadaki şahsın Mahir Çayan olduğunu öne sürüyordu. Çayan'a ortadaki şahsın olayda kullandığı peruk giydirilerek fotoğrafları çekilmiş bu fotoğraflar tanıklara gösterilerek Çayan'ı teşhis etmeleri sağlanmıştı.

Gerçekte ise, Çayan'ın soygunda yer alması planlanmış, ama bu gerçekleşememişti. Soygundan önce bankaya ortası delik bir para ile gelen Çayan veznedara parayı bozdurmak istemiş, veznedar kusurlu paraların Merkez Bankasında değiştiğini söyleyerek Merkez Bankasının yerini tarif etmişti. Arkadaşları gecikince bankadan çıkan Çayan çevrede dolaşmış, dönüşünde soygunun tamamlanmak üzere olduğunu görerek, ekiple birlikte taksiye binip, oradan uzaklaşmıştı.

Kamil Dede ve Oktay Etiman katılmadıkları bu soygundan yargılandılar. Askeri Savcı, Oktay Etiman'ın, bir yandan vezneye gelen genç olduğunu söylüyor, bir yandan da dışarda beklediğini öne sürüyordu. Soyguna katılamayan Mahir Çayan ise "ortadaki genç" kabul edilmişti. Ortadaki gencin kim olduğu THKP—C davalarında açıklanmayan pek az gerçekten biri olarak kaldı.

Yeni bir soygun

BU soygundan sonra grup bir banka daha soymaya karar verdi. Ziraat Bankası Bahçelievler şubesi soyulacaktı. Küçükesat soygununda elleri bağlanarak terkedilen şoför kısa sürede bağlarından kurtulmuş ve arabanın plakasını soygundan önce polise bildirmişti. Bu riski bir daha göze almamaya, arabasına el konacak şoförü soygun sonuna kadar gözaltında tutmaya karar verdiler. Ayrıca polisi yanıltmak için bir ekip sağa sola bomba atacaktı.

17 Şubat 1971 günü Ulaş Bardakçı ve bir arkadaşı Gaziosmanpaşa'da örgüt için kiralanmış bir evin önünde Mesut Erdinç'in şoför olarak çalıştığı bir taksiyi durdurdular. Arabaya binmeden önce evden taşınacak bavullar olduğunu söyleyerek şoförü eve çektiler. Evde bekleyen kişiler şoför Mesut Erdinç'i bağladılar. Ağız-burun nahiyesine oterli pamuk koyarak sıkıca kapattılar.

Arabayı alan Ulaş Bardakçı örgütün Kavaklıdere'deki evine gitti, planlanan soyguna katılacak olan Mahir Çayan ve arkadaşlarını aldı. Bankanın önüne gittiler. Ancak orada bir polis ekibiyle karşılaştılar. Polisin soygunu önceden haber aldığı şüphesiyle soygundan vazgeçtiler. Çalınan araba terkedildi.

Aksilikler birbirini izliyordu. Evde Mesut Erdinç'in başında bekleyenler durumunun hiç de iyi olmadığını görmüş ve korku içinde şoförü çözmeden evden ayrılmışlardı.

Çok sinirlenen Mahir Çayan derhal polise telefon edilerek, bağlı şoförün bulunduğu evin ihbar edilmesini söyledi.

Ancak polis ihbarı ciddiye almamıştı. Şoför bağlı olarak bırakıldığı banyo küveti içinde havasızlıktan ölecek, apartman sakinleri 15-20 gün sonra durumdan şüphelenerek, polise haber verecekler, eve giren polis, Mesut Erdinç'in ölüsüyle karşılaşacaktı.

Planlanan soygun günü Yusuf Küpeli'nin başkanlığında sağı solu bombalamayı üstlenmiş ekip de bir okulun bahçesine attıkları bomba ile küçük bir kız çocuğunun kolunun kopmasına yol açacaktı.

Bu olaylardan sonra Çayan grubu, Ankara'da silahlı eylemlerden vazgeçilmesine, "şehir gerillasına" İstanbul'da devam edilmesine karar verdi. Mahir Çayan, Ulaş Bardakçı, Kamil Dede, Oktay Etiman ve Ziya Yılmaz'dan oluşan "gerilla timi" İstanbul'a gitti

Yeni soygunlara karşı geniş tedbirler alındı

Polis "2. soygunu da Gezmiş yaptı,, diyor

Demirel "Tedirgin etme metoduna soygunculuk da girmiş bulunuyor,,

ANKARA

Ziraat Bankası Küçükesat Şubesi soygunu ile ilgili tahkikata dün de devam edilmiş, polis yetkilileri, soyguncuların Deniz Gezmiş ve arkadaşları olduğunu açıklamıştır.

Banka memurlarının ifadesine göre, soygun sırasında banka içindeki üç kişiden ikisi Deniz Gezmiş ile İrfan Uçar'dır. Ancak, banka memurları üçüncü kişinin resmini tam olarak teşhis edememişlerdir. Bir kısmı Kor (Devamı Sa: 7 Sü: 1 de)

Kamu sektöründe çalışanlara yapılan yan ödemeler kalktı

ANKARA

Kamu personeline ödenen ikramiye, fazla mesai, ek görev ücreti, kamu tazminatı, prim, temettü ve fazla mesai ücreti karşılığı ödenen taşıt ücreti gibi yan ödemeler, 1 Aralık 1970 tarihinden itibaren kaldırılmıştır.

3 ay son

TİRYAKİLERİN TEK ÜMİD... RELİ SİGARA TEMİNİ K...

Banka soygununun ertesi günü gazeteler Mahirlerin düşündüğü gibi soygunu Denizlerin yaptığını yazıyorlardı.

Sina Çıladır anlatıyor

12 Mart döneminde THKP-C'nin yöneticiliğini yapmaktan yargılanan Sina Çıladır örgütle ilgili olarak şöyle diyor:

İdeolojik maya küçükburjuva radikalizmi olunca, örgütlenme tipi de elbette Marksist olacak değildi. THKP-C'ye ve benzeri örgütlere "Marksist" sıfatını yakıştırmak, kuşkusuz Marksizme hakaret olur. THKP-C, Çayan'ın kimi yazılarında bunu inkar etmesine rağmen, pratik mücadele içinde, askeri ögenin politik ögeye ağır bastığı bir örgüt olarak yer aldı. Önemli olan silahlı eylemdi, diğer mücadele biçimleri "tali" idi ya da silahlı eylemlere "tabi" idi. Siyasi edebiyatta bu tür sapmalara "maceracılık", "militarizm", "darbecilik" gibi adlar verilir. Sapmanın özü şudur: Kitle mücadelesinden kopukluk... Bu kopma, sadece "organik" ya da örgütsel değil, aynı zamanda ideolojik ve siyasidir de. Bir anlamda kitlelere rağmen (yani kitlelerdeki "atalete" rağmen), iktidar, "oligarşi", "zalim diktatörlük" vs., vs..., silahlı örgüt tarafından alaşağı edilecektir. Gerçi, kitlelerin "öncü savaş"a sonradan katılacağı, kendiliğinden ayaklanacağı düşünülür, ama ilk mücadele aşamasında karşı-karşıya gelen iki güç vardır: "Silahlı Öncü" ve "oligarşi"...

Askeri ya da silahlı eylemleri esas, diğer mücadele biçimlerini tali alan bir ideolojik-siyasi anlayış, bunu örgütlenme planında da gerçekleştirmek zorundadır. Yani, öyle bir örgütsel yapı kurulacaktır ki, örgütün asli unsurunu gerilla timleri oluşturacak, kitle mücadelesi içinde yer alanlar tali planda kalacaktır. Ve elbette, kitlelere artık, sadece, gerilla timlerinin birer ikmal kaynağı olarak bakılacaktır. Yani "teknik" ya da "askeri" eleman kaynağı...

THKP-C'nin ilk örgütsel oluşumu buna tastamam uygundu. Ortada siyasi anlamda ya da Marksist anlamda bir örgüt kurulması düşüncesi olmadığı için, "klasik" bir örgütlenme çizgisi izlenmedi. Yani, önce belirli bir siyasi çizgi etrafında toplanan çevrenin öne çıkmışlarını bir araya getireceksin, bunlara bir tüzük ve program hazırlamaları görevini vereceksin, sonra yeniden bir araya gelip tüzük ve programı onaylayacaksın, yönetim organlarını seçeceksin, vb. Böyle bir çizgi izlenmedi. Bu, o zamanki düşüncemize göre, "küçükburjuvalara özgü teferruatlar"dı. Gerçi THKP-C'nin bir Genel Komitesi ile bir Merkez Komitesi vardı ama, bunları belirli bir organ seçmedi. Öyle olduğu içindir ki, gerçekte kimlerin Genel Komite üyesi oldukları ve bu komitenin fonksiyonunun ne olduğu hiç bir zaman berraklaşmadı. Galiba Genel Komite, ilk kez, bazı kimselerin poliste verdikleri ifadeler sonucu netleşti. Gene de Genel Komitenin üye sayısına ilişkin muğlaklık ortadan kalkmış olmadı.

Aslında bu çok doğaldır. Çünkü, gerçekte, THKP-C doğal bir önderliğe ve doğal bir yönetim hiyerarşisine sahipti. Doğal yönetim, arkadaş çevresi idi. Gruba adını verenler, yani Mahir-Yusuf ve Münir "merkezi işler"i yürütüyorlardı. Diğerleri onlara yardımcı oluyor ya da bölgesel görevler üstleniyorlardı... Belki de bu yüzdendir, ne örgütün isminin saptanması konusunda, ne tüzük ve program için ve ne de silahlı eylem kararı için Genel Komite bir kez olsun bir araya gelmedi, tartışmadı, hiç değilse ben böyle birşey hatırlamıyorum. Zaten tüzük ve program, o zamanlar, hiç birimiz için hiç bir önem taşımıyordu.

Şöyle özetleyebilirim: THKP-C, hiç bir zaman, belirli organların, belirli yetkilerle yönettiği bir örgüt olamadı. Hiç bir zaman kitlelere açık bir program götüremedi, hatta subjektif niyetini bile duyuramadı. Zaten militarist örgütlerin ortak kaderidir bu.

Yarın: "Eylemler dışında boş oturuyor bir şey okumuyorduk."

Televizyonda bugün

17.00 BÖLGESEL HABERLER

17.05 AKŞAMA DOĞRU

Küçük izleyicilere yönelik programda Türk Halk Müziği sanatçıları da yer alıyor.

18.00 HABERLER

18.05 SINAVA DOĞRU

Bugünkü programda matematik ve şekil yeteneği dersleri yer alıyor.

18.50 DOĞA VE İNSAN

Belgesel dizinin üçüncü bölümü yayınlanacak.

19.15 İNANÇ DÜNYASI

Programda Hafız Emin Işık Nisa suresi 36-42 ayetleri okuyacak.

20.00 HABERLER

20.40 TÜRK HALK MÜZİĞİ TOPLU PROGRAMI

21.10 TV'DE SİNEMA

Yönetmenliğini Tunç Başaran'ın yaptığı ve başlıca rollerini Kartal Tibet, Selda Alkor, Tanju Gürsu'nun paylaştıkları "ELVEDA" adlı film yayınlanacak

22.40 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK

Paul Williams söylüyor.

23.05 HABERLER